

INFORMATOR DYDAKTYCZNY

WYDZIAŁU POLONISTYKI
UNIwersytetu Warszawskiego

dla studentów
Instytutu Filologii Klasycznej

w roku akademickim 2012/2013

Warszawa 2012

SPIS TREŚCI

Instytut Filologii Klasycznej UW.....	3
Pracownicy	5
Sekretariat	8
Biblioteka.....	8
Wydział Polonistyki UW.....	9
Władze Wydziału	10
Kalendarz akademicki 2012/2013	11
Organizacja studiów	12
Program studiów I stopnia	14
Program studiów II stopnia – filologia klasyczna.....	17
Program studiów II stopnia – literatura i kultura renesansu	20
Plan zajęć studiów I stopnia	22
Plan zajęć studiów II stopnia – filologia klasyczna.....	28
Plan zajęć – zajęcia fakultatywne	32
Plan zajęć studiów II stopnia – literatura i kultura renesansu	34
Wymiana międzynarodowa – Erasmus	38
Praktyki zawodowe	39
Lektury w oryginale (studia I stopnia)	40
Lektury w oryginale (studia II stopnia – filologia klasyczna).....	44
Lektury w oryginale (studia II stopnia – literatura i kultura renesansu ...	46
Opiekunowie lat	48
Wymogi egzaminacyjne.....	49
Egzaminy dyplomowe – harmonogram postępowania	72
Przydatne linki i telefony	75

Instytut Filologii Klasycznej

Instytut Filologii Klasycznej prowadzi studia licencjackie (I stopnia) oraz studia magisterskie (II stopnia) w zakresie filologii klasycznej i studiów śródziemnomorskich obejmujące filologię starogrecką i łacińską, kulturę antyczną i jej recepcję w kulturze nowożytnej Europy oraz neolatynistykę.

Absolwent studiów I stopnia specjalności filologia klasyczna posiada podstawowe przygotowanie w zakresie języka łacińskiego i greckiego oraz literatury antycznej pozwalające na samodzielną interpretację tekstów, a także wiedzę z zakresu historii starożytnej i kultury antycznej. Ponadto posiada ogólną wiedzę z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa. Specjalizacja zawodowa archiwistyczno-edytorska obejmuje przygotowanie z zakresu edycji i krytyki tekstu, paleografii oraz wszechstronnej redakcji tekstów współczesnych (redakcja naukowa, edytorstwo). Absolwent jest przygotowany do pracy w redakcjach, archiwach i bibliotekach oraz w innych instytucjach związanych z kulturą i edukacją.

Absolwent studiów II stopnia specjalności „Filologia klasyczna” posiada bardzo dobrą znajomość języka łacińskiego i greckiego, literatury antycznej oraz podstawowe przygotowanie z zakresu metodologii badań literackich, językoznawczych i antropologii kultury, umożliwiające samodzielną pracę naukową na studiach III stopnia oraz umiejętności w zakresie teorii i praktyki przekładu literackiego. Studia przygotowują do pracy w instytucjach związanych z nauką, kulturą i edukacją, a po ukończeniu specjalizacji nauczycielskiej, również do nauczania języka łacińskiego i kultury antycznej w szkole średniej.

Absolwent studiów II stopnia specjalności „Literatura i kultura renesansu” posiada wiedzę dotyczącą kultury i literatury epoki renesansu oraz elementów kultury literackiej baroku, ze szczególnym uwzględnieniem łacińskiej literatury humanistycznej. Ponadto posługuje się narzędziami niezbędnymi do swobodnej analizy różnych aspektów tej kultury, takimi jak: znajomość historii XIV-XVII

wieku, znajomość filozofii renesansowej, literatury nowołacińskiej i języka włoskiego, wiedza o historii pisma i książki w tym okresie. Gruntowna znajomość tych zagadnień pozwala na prowadzenie pracy naukowej na polu szeroko rozumianej kultury renesansu, w szczególności literatury nowołacińskiej. Absolwent jest także przygotowany do pracy translatorskiej: stosując wyżej wymienione narzędzia, przygotowuje przekład, komentarz i opracowanie naukowe dowolnego łacińskiego tekstu humanistycznego. Jest również w stanie przeprowadzić analizę dzieła literackiego powstałego w tej epoce. Studia zapewniają interdyscyplinarny zestaw umiejętności, obejmujący elementy filologii klasycznej, historii kultury, literatury porównawczej, filozofii i historii idei.

Po ukończeniu pierwszego roku studiów studenci filologii klasycznej w ramach obowiązkowej specjalizacji zawodowej na studiach I stopnia realizują specjalizację archiwistyczno-edytorską. Na studiach II stopnia mają możliwość ukończenia specjalizacji nauczycielskiej uprawniającej do nauczania języka łacińskiego i greckiego w szkołach średnich. Osoby z tytułem licencjata mogą rozpocząć studia II stopnia o specjalności „Filologia klasyczna” lub studia o specjalności „Literatura i kultura renesansu” (obie specjalności są prowadzone w ramach kierunku „Filologia klasyczna i studia śródziemnomorskie”). Po ukończeniu studiów II stopnia istnieje możliwość ubiegania się o przyjęcie na studia doktoranckie (III stopnia) w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa lub kulturoznawstwa na Wydziale Polonistyki UW.

Instytut Filologii Klasycznej co roku rozszerza i wzbogaca ofertę dydaktyczną o problematykę interdyscyplinarną, oferując zajęcia fakultatywne m.in. z zakresu: patrystyki, myślicielskiej literatury średniowiecza, literatury i myśli renesansowej, retoryki antycznej i epigrafiki.

Instytut Filologii Klasycznej regularnie organizuje konferencje naukowe poświęcone literaturze i kulturze starożytnej oraz ich recepcji w czasach nowożytnych.

PRACOWNICY

DYREKCJA

Dyrektor dr hab. Włodzimierz Olszaniec, prof. UW
Instytutu

Zastępca dr Jan Kwapisz
Dyrektora
ds. dydaktycznych

ZAKŁAD LITERATUR I JĘZYKÓW KLASYCZNYCH

Kierownik Zakładu dr hab. Mikołaj Szymański, prof. UW

Profesorowie prof. dr hab. Jerzy Wojtczak-Szyszkowski, profesor
emerytowany

Adiunkci dr Jan M. Kozłowski
dr Jan Kwapisz
dr Mariusz Zagórski

Starsi wykładowcy dr Maciej Staniszewski
mgr Małgorzata Wysocka-Mielczarska

ZAKŁAD STUDIÓW NAD RENESANSEM

Kierownik Zakładu	prof. dr hab. Barbara Milewska-Ważbińska
Profesorowie	prof. dr hab. Juliusz Domański, profesor emerytowany ks. prof. dr hab. Marek Starowieyski, profesor emerytowany, dr hab. Cyprian Mielczarski, prof. UW, dr hab. Włodzimierz Olszaniec, prof. UW
Adiunkci	dr Krzysztof Rzepkowski
Wykładowca	mgr Dorota Sutkowska

ZAKŁAD DYDAKTYKI I METODYKI JĘZYKA ŁACIŃSKIEGO

Kierownik Zakładu	doc. dr Barbara Brzуска
Wykładowcy	dr Magdalena Popiołek dr Magdalena Zawadzka mgr Inga Grześczak mgr Iwona Żółtowska
Lektorzy	mgr Beata Gładowska mgr Monika Mikuła mgr Maria Poszepczyńska mgr Agnieszka Stachowicz-Garstka mgr Agnieszka Staniszevska

DOKTORANCI

mgr Katarzyna Bożeńska
mgr Michał Czerenkiewicz
mgr Mateusz Dobrek
mgr Karolina Ekes
mgr Jakub Filonik
mgr Filip Ginalski
mgr Małgorzata Glinicka
mgr Mikołaj Gliński
mgr Maria Jakubowska
mgr Edyta Jedynak-Borghi
mgr Konrad Kokoszkiewicz
mgr Konrad Kowalczyk
mgr Joanna Kozioł
mgr Anna Laskowska
mgr Małgorzata Liśkiewicz
mgr Urszula Makowiecka
mgr Irminda Maleszewska
mgr Katarzyna Mejer
mgr Andrzej Mirończuk
mgr Roberto Peressin
mgr Katarzyna Pietruczuk
mgr Katarzyna Purzyńska
mgr Dorota Samsonowicz
mgr Karolina Sekita
mgr Weronika Sygowska-Pietrzyk
mgr Anna Szymańska
mgr Agnieszka Wąsik
mgr Monika Wesołowska
mgr Michał Zacharski
mgr Daniel Zarewicz

SEKRETARIAT

Pracownicy mgr Oksana Radina
mgr Karolina Rybacka

Godziny otwarcia:

poniedziałki	10.00 – 13.00
wtorki	10.00 – 13.00
środy	10.00 – 13.00
czwartki	10.00 – 13.00
piątki	10.00 – 13.00

Kontakt:

tel.: 22 55 20 125, **tel./fax:** 22 55 22 903
e-mail: ifk@uw.edu.pl

BIBLIOTEKA

Kierownik	kustosz Barbara Wierzbicka
Pracownicy	mgr Agnieszka Lew
	mgr Paulina Pludra-Żuk
	mgr Ludmiła Bohdanowicz

Godziny otwarcia:

poniedziałki	9.00 – 18.00
wtorki	9.00 – 18.00
środy	9.00 – 18.00
czwartki	9.00 – 18.00
piątki	9.00 – 16.00

Kontakt:

tel.: 22 55 20 145
e-mail: ifkbiblioteka@uw.edu.pl

WYDZIAŁ POLONISTYKI UW

Wydział Polonistyki należy do największych wydziałów Uniwersytetu Warszawskiego, przy czym – wbrew nazwie – kształcą się tu nie tylko przyszli poloniści. Wydział Polonistyki prowadzi bowiem różne **kierunki** studiów:

- **filologia polska,**
- **filologia klasyczna i studia śródziemnomorskie,**
- **kulturoznawstwo – wiedza o kulturze,**
- **filologia bałtycka,**
- **slawistyka,**
- **logopedia ogólna i kliniczna.**

Jeśli na kierunku wyodrębnione są **specjalności** studiów, to wybierając kierunek wybrali Państwo zarazem jedną z dostępnych na nim specjalności. Kierunek **filologia klasyczna i studia śródziemnomorskie** obejmuje na studiach II stopnia dwie specjalności:

- **filologia klasyczna,**
- **literatura i kultura renesansu.**

Specjalności nie należy mylić z dostępnymi na poszczególnych kierunkach **specjalizacjami zawodowymi**, przygotowującymi studentów do wykonywania określonego zawodu.

WŁADZE WYDZIAŁU

Dziekan, przewodniczący Rady Wydziału:

prof. dr hab. Zbigniew Greń

Prodziekan ds. rozwoju kadry naukowej:

prof. dr hab. Halina Karaś

Prodziekan ds. badań naukowych i współpracy z zagranicą:

dr hab. Grzegorz Leszczyński, prof. UW

Prodziekan ds. dydaktycznych i studenckich:

dr Łukasz Książyk

Dziekanat:

ul. Oboźna 8

00-325 Warszawa,

tel.: 22 55 20 428

22 55 21 101

e-mail: dziekan.polon@uw.edu.pl

www: www.polon.uw.edu.pl

Kierownik Dziekanatu:

Halina Smulska

KALENDARZ AKADEMICKI 2012/2013

SEMESTR ZIMOWY

zajęcia dydaktyczne

wakacje zimowe

zajęcia dydaktyczne c.d.

egzaminacyjna sesja zimowa

egzamininy z języków obcych

przerwa międzysemestralna

01.10.2012 – 17.02.2013

01.10.2012 – 21.12.2012

22.12.2012 – 06.01.2013

07.01.2013 – 27.01.2013

28.01.2013 – 10.02.2013

28.01.2013

11.02.2013 – 17.02.2013

SEMESTR LETNI

zajęcia dydaktyczne

egzaminacyjna sesja poprawkowa semestru zimowego

wakacje wiosenne

zajęcia dydaktyczne c.d.

dni wolne od zajęć dydaktycznych
(Juwenalia)

egzaminacyjna sesja letnia

egzamininy z języków obcych

18.02.2013 – 30.09.2013

18.02.2013 – 27.03.2013

04.03.2013 – 10.03.2013

28.03.2013 – 02.04.2013

03.04.2013 – 09.06.2013

10.05.2013 oraz 11.05.2013

10.06.2013 – 30.06.2013

10.06.2013

01.07.2013 – 30.09.2013

wakacje letnie (w tym minimum 4
tygodnie nieprzerwanych wakacji letnich
oraz praktyki programowe)

egzaminacyjna sesja poprawkowa semestru letniego

okres, w którym należy podjąć wszystkie
indywidualne decyzje dotyczące
zaliczenia roku akademickiego 2009/2010

02.09.2013 – 15.09.2013

16.09.2013 – 30.09.2013

ORGANIZACJA STUDIÓW

Nowo przyjęci studenci IFK wszystkie wpisy (zaliczenia przedmiotów, egzaminów, praktyk) zbierają w **USOSie** i na **karcie egzaminacyjnej**. Tę kartę pobiera się w sekretariacie IFK przed uzyskaniem pierwszego wpisu. Na zajęcia przewidziane programem studiów oferowane przez IFK studenci **będą rejestrowani automatycznie**. W USOSie należy **samodzielnie się rejestrować** w przewidzianych terminach na zajęcia zewnętrzne: lektoraty z języków obcych nowożytnych, zajęcia z WF-u, zajęcia specjalizacji nauczycielskiej czy tzw. OGUNy (zajęcia ogólnouniwersyteckie). **Wymagają rejestracji** OGUNy fakultatywne organizowane w IFK, np. zajęcia doktorantów, ale **nie wymagają rejestracji** zajęcia obligatoryjne w programie IFK, które są OGUNami dla studentów z zewnątrz, np. „Elementy kultury antycznej”. Oceny z egzaminów z lektur zbiera się na osobnej **karcie lektur** (zobacz informację na s. 40). Na każdym roku należy zdobyć **60 pkt. ECTS**.

Każdy przedmiot powinien się kończyć wystawieniem oceny. Jeśli dany przedmiot prowadzi więcej niż jedna osoba (zajęcia z praktycznej nauki języków), ocenę do USOSu i do karty egzaminacyjnej wpisuje koordynator przedmiotu po konsultacji z pozostałymi prowadzącymi, a pozostali prowadzący wpisują do karty egzaminacyjnej – ale nie do USOSu – tylko zaliczenie („zal.”).

Po uzyskaniu kompletu wpisów na zakończenie etapu studiów (roku), należy udać się do wyznaczonego **opiekuna roku**, który obliczy średnią i sumę punktów ECTS i tym samym rozliczy rok. Po uzyskaniu wpisu od opiekuna roku kartę egzaminacyjną wraz z kartą lektur składa się w sekretariacie. W IFK obowiązuje **rozliczenie roczne** (a nie semestralne).

Wszystkie zaliczenia przewidziane w programie studiów należy uzyskać **do końca poprawkowej (wrześniowej) sesji egzaminacyjnej**. W terminie **7 dni od zakończenia sesji poprawkowej** należy złożyć w sekretariacie kartę egzaminacyjną lub, w przypadku niewypełnienia wymagań danego etapu, odpowiednie podanie (np. o warunkowy wpis lub o powtarzanie roku).

Studenci IFK są zobowiązani śledzić ogłoszenia na **stronie internetowej IFK** (www.ifk.uw.edu.pl) oraz **w gablocie ogłoszeń**, znajdującej się na II piętrze budynku IFK. Studenci są także zobowiązani sprawdzać pocztę studencką.

Studia w IFK są prowadzone według **regulaminu studiów UW**, dostępnego na stronie www.uw.edu.pl w zakładce „dla studentów”, oraz według **szczegółowych zasad studiowania na Wydziale Polonistyki UW**, dostępnych na stronie www.polon.uw.edu.pl w zakładce „studia” > „ogłoszenia dziekana”.

PROGRAM STUDIÓW

PROGRAM STUDIÓW I STOPNIA

Program studiów I stopnia (licencjackich) w Instytucie Filologii Klasycznej UW na kierunku filologia klasyczna i studia śródziemnomorskie, dostosowany do standardów kształcenia opracowanych przez **RGSW**. Na studiach I stopnia student musi mieć zaliczone **20 pkt. ECTS z puli przedmiotów obowiązkowych do wyboru (zobacz tabelę na s. 16), w tym 9 pkt. ECTS z puli zajęć tzw. OGUN** (zajęcia ogólnouniwersyteckie do wyboru). Na przykład: I rok – 60 godz. WF (1 pkt. ECTS), 60 godz. lektoratów (2 pkt. ECTS), zajęcia OGUN za 3 pkt. ECTS; II rok – tak jak I rok; III rok – zajęcia OGUN za 3 pkt. ECTS, egz. certyfikacyjny z j. nowożytnego (2 pkt. ECTS), fakultety w IFK za 3 pkt. ECTS.

Rok 1

Przedmiot	Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Forma zaliczenia	ECTS
Praktyczna nauka języka łacińskiego	Ć	180	Zaliczenie na ocenę	9
Praktyczna nauka języka greckiego	Ć	180	Zaliczenie na ocenę	9
Zarys historii literatury greckiej i łacińskiej	W/K	60	Zaliczenie na ocenę	7
Elementy kultury antycznej	W	60	Egzamin	8
Wstęp do filologii klasycznej	W	60	Egzamin	8
Historia starożytna	W	60	Egzamin	8
Przedmioty obowiązkowe do wyboru				6
Bezpieczeństwo i higiena pracy	W	4	Zaliczenie na ocenę	0,5
Ochrona własności intelektualnych	W	4	Zaliczenie na ocenę	0,5
Lektury greckie i łacińskie	K	10	Zaliczenie na ocenę	4

Razem **60 ECTS**.

Rok 2

Przedmiot	Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Forma zaliczenia	EC TS
Praktyczna nauka języka łacińskiego	Ć	180	Zalecenie na ocenę	9
Praktyczna nauka języka greckiego	Ć	180	Zaliczenie na ocenę	9
Gramatyka opisowa języka łacińskiego	K	120	Egzamin	8
Gramatyka opisowa języka greckiego	K	120	Egzamin	8
Wstęp do językoznawstwa	K	30	Zaliczenie na ocenę (praca)	4
Wstęp do literaturoznawstwa	K	30	Zaliczenie na ocenę (praca)	4
Literatura grecka i łacińska	Ć	30	Zaliczenie na ocenę	4
Historia starożytna	Ć	60	Zaliczenie na ocenę	4
Przedmioty obowiązkowe do wyboru				6
Lektury greckie i łacińskie	K	20	Zaliczenia na ocenę	4

Razem **60 ECTS**

Rok 3

Przedmiot	Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Forma zaliczenia	EC TS
Seminarium licencjackie łacińskie	K	60	Zaliczenie na ocenę	10
Seminarium licencjackie greckie	K	60	Zaliczenie na ocenę	10
Metryka starożytna	K	30	Egzamin	5

Filozofia starożytna	Ć	60	Zaliczenie na ocenę	3
Literatura grecka i łacińska	Ć	30	Egzamin	4
Przedmioty obowiązkowe do wyboru	W/K/Ć			8
Lektury greckie i łacińskie	K	20	Zaliczenia na ocenę	4
<u>Blok specjalizacji edytorskiej:</u>				
Edycja i krytyka tekstu	Ć	60	Zaliczenie na ocenę (praca)	6
Redakcja tekstów	Ć	60	Zaliczenie na ocenę (praca)	6
Praktyki		min. 4 tyg.		4

Razem **60 ECTS**

PRZEDMIOTY OBOWIĄZKOWE – DO WYBORU W CIĄGU LAT 1-3

Przedmiot	Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Forma zaliczenia	EC TS
Wykłady monograficzne i konwersatoria w IFK	W/K	min. 60	Zaliczenie na ocenę	min 3
Wychowanie fizyczne	Ć	120	Zaliczenie	2
Język obcy nowożytny	lektorat	120	Zaliczenie na ocenę	4
Egzamin certyfikacyjny			Egzamin z języka obcego na poziomie B2	2
Zajęcia ogólnouniwersyteckie (OGUN)	K/W/Ć			9

PROGRAM STUDIÓW II STOPNIA – FILOLOGIA KLASYCZNA

Program studiów II stopnia (magisterskich) w Instytucie Filologii Klasycznej UW na kierunku filologia klasyczna i studia śródziemnomorskie, dostosowany do standardów kształcenia opracowanych przez **RGSW**. Student musi mieć zaliczone na studiach II stopnia **10 pkt. ECTS za przedmioty obowiązkowe do wyboru (zobacz tabelę na s. 19), w tym 6 pkt. ECTS za zajęcia OGUN** (ogólnouniwersyteckie).

Rok 1

Przedmiot	Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Forma zaliczenia	ECTS
Seminarium magisterskie łacińskie	S	60	Zaliczenie na ocenę	10
Seminarium magisterskie greckie	S	60	Zaliczenie na ocenę	10
Językoznawstwo	K	30	Zaliczenie na ocenę	2
Metodologia badań literackich	K	30	Zaliczenie na ocenę	2
Metryka starożytna	K	30	Egzamin	5
Gramatyka historyczna języka łacińskiego	K	60	Egzamin	8
Gramatyka historyczna języka greckiego	K	60	Egzamin	8
Recepcja kultury antycznej	K	60	Zaliczenie na ocenę	4
Filozofia	Ć	60	Zaliczenie na ocenę	3
Lektury greckie i łacińskie	K	10	Zaliczenia na ocenę	4
Przedmioty obowiązkowe do wyboru				4

Razem **60 ECTS**

Rok 2

Przedmiot	Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Forma zaliczenia	EC TS
Seminarium magisterskie łacińskie lub greckie	S	60	Zaliczenie na ocenę	10
Stylistyka łacińska	Ć	60	Zaliczenie na ocenę	4
Stylistyka grecka	Ć	60	Zaliczenie na ocenę	4
Antropologia kultury	K	30	Zaliczenie na ocenę	2
Translatorium greckie lub łacińskie	Ć	60	Zaliczenia na ocenę	4
Edycja i krytyka tekstu	Ć	30	Zaliczenie na ocenę (praca)	2
Paleografia	Ć	60	Egzamin	4
Lektury greckie i łacińskie	K	10	Zaliczenie na ocenę	4
Przedmioty obowiązkowe do wyboru				6

Razem **40 ECTS**

+ 20 punktów za pracę magisterską

Razem **60 ECTS**

PRZEDMIOTY OBOWIĄZKOWE – DO WYBORU W CIĄGU 1 I 2 ROKU

Przedmiot	Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Forma zaliczenia	EC TS
Wykłady monograficzne lub konwersatoria w IFK, w tym przynajmniej jedno zajęcie w języku obcym nowożytnym wymagające znajomości języka na poziomie B2+	W	60	Zaliczenie na ocenę (praca)	min 4
Zajęcia ogólnouniwersyteckie (OGUN)	W/Ć/K			min 6

BŁOK SPECJALIZACJI ZAWODOWEJ NAUCZYCIELSKIEJ

NIEOBOWIĄZKOWA, NA STUDIACH II STOPNIA DLA STUDENTÓW SPECJALNOŚCI
FILOLOGIA KLASYCZNA ORAZ LITERATURA I KULTURA RENESANSU.

Moduły kształcenia	Przedmiot	Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Forma zaliczenia	EC TS
Moduł 1: Przygotowanie w zakresie merytorycznym do nauczania przedmiotu	Moduł realizowany w ramach programu studiów II stopnia dla specjalności filologia klasyczna oraz literatura i kultura Renesansu				
Moduł 2: Przygotowanie w zakresie psychologiczno-pedagogicznym	Podstawy psychologii	Ć/W	75	Zaliczenie na ocenę	5
	Pedagogika	Ć/W	75	Zaliczenie na ocenę	3
Moduł 3: Przygotowanie w zakresie dydaktycznym Metodyka nauczania	Emisja głosu – kultura żywego słowa	Ć	30	Zaliczenie na ocenę	2
	Prawo oświatowe	W	2	Zaliczenie na ocenę	1
	Metodyka nauczania języka łacińskiego	W	120	Egzamin	6
Praktyki	Praktyki szkolne	P	150*	Zaliczenie na ocenę	8

* w tym 30 godz. praktyk związanych z przygotowaniem w zakresie psychologiczno-pedagogicznym

PROGRAM STUDIÓW II STOPNIA – LITERATURA I KULTURA RENESANSU

Program studiów II stopnia (magisterskich) w Instytucie Filologii Klasycznej UW na kierunku filologia specjalność „Literatura i kultura renesansu” dostosowany do standardów kształcenia opracowanych przez **RGSW**. Student musi mieć zaliczone na studiach II stopnia **6 pkt. ECTS** za przedmioty ogólnouniwersyteckie spoza kierunku studiów.

Rok 1

Przedmiot	Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Forma zaliczenia	ECTS
Język łaciński - translatorium	Ć	60	Zaliczenie na ocenę	6
Język grecki	Ć	60* 180**	Zaliczenie na ocenę	6
Seminarium magisterskie neolatynistyczne	S	60	Zaliczenie na ocenę	10
Elementy kultury renesansu i baroku	W	60	Egzamin	10
Historia powszechna XIV–XVII w.	W	30	Zaliczenie na ocenę	4
Język włoski	Ć	120	Zaliczenie na ocenę	6
Translatorium neolatynistyczne	Ć	60	Zaliczenie na ocenę	8
Literatura renesansu i baroku (cz. I)	W	60	Egzamin	8
Sztuka renesansu	K	30	Zaliczenie na ocenę	2

Razem **60 ECTS**

* dla studentów kontynuujących naukę jęz. greckiego – 60 godzin realizowane w ramach zajęć *Translatorium greckie* (dr J. Kozłowski) dla studentów I roku studiów II stopnia specjalności filologia klasyczna

** dla studentów rozpoczynających naukę jęz. greckiego – 180 godzin realizowane w ramach zajęć PNJG 02 (mgr M. Wysocka-Mielczarska) dla studentów I roku studiów I stopnia

Rok 2

Przedmiot	Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Forma zaliczenia	ECTS
Język łaciński - translatorium	Ć	60	Zaliczenie na ocenę	4
Seminarium magisterskie neolatynistyczne	S	60	Zaliczenie na ocenę	8
Translatorium neolatynistyczne	Ć	30	Zaliczenie na ocenę	2
Filozofia i myśl renesansowa	Ć	60	Egzamin	4
Książka renesansowa	K	30	Zaliczenie na ocenę	2
Język włoski	Ć	120	Egzamin	6
Literatura renesansu i baroku (cz. II)	W	60	Egzamin	8
Zajęcia ogólnouniwersyteckie	W/K/Ć			6

Razem **40 ECTS**

+ 20 punktów za pracę magisterską

Razem **60 ECTS**

PLAN ZAJĘĆ

STUDIA I STOPNIA (LICENCJACKIE)

ROK 1

	PN	WT
08.00-09.30		Zarys historii literatury greckiej i łacińskiej OGUN dr M. Zagórski IKP s. 5
09.45-11.15	Wstęp do filologii klasycznej prof. W. Olszaniec IKP s. 5	PNJŁ 01 mgr D. Sutkowska s. 116
11.30-13.00	PNJG 02 mgr M. Wysocka-Mielczarska s. 6	PNJŁ 02 mgr D. Sutkowska s. 6
13.15-14.45	PNJG 01 mgr M. Wysocka-Mielczarska s. 6 PNJŁ Z mgr W. Sygowska-Pietrzyk s. 116	PNJG Z mgr M. Mikuła s. 6
15.00-16.30	PNJG Z mgr M. Mikuła s. 6	
16.45-18.15		

ROK 1

ŚR	CZW	PT
Elementy kultury antycznej dr M. Zagórski IKP s. 5		
PNJG 02 mgr M. Wysocka-Mielczarska s. 6 PNJŁ 01 mgr D. Sutkowska (I sem.) dr M. Zagórski (II sem.) s. 116		Historia Grecji i Rzymu prof. A. Ziółkowski Instytut Historii s. 17
PNJG 01 mgr M. Wysocka-Mielczarska s. 6		PNJG 01 mgr M. Wysocka-Mielczarska s. 6
PNJŁ 02 mgr D. Sutkowska (I sem.) dr M. Zagórski (II sem.) s. 6 PNJŁ Z dr M. Staniszewski s. 116	PNJŁ 02 mgr D. Sutkowska s. 6 PNJG Z mgr M. Mikuła s. 116	PNJG 02 mgr M. Wysocka-Mielczarska s. 6
	PNJŁ 01 mgr D. Sutkowska s. 6 PNJŁ Z prof. C. Mielczarski (I sem.) dr M. Staniszewski (II sem.) s. 116	
	Lektury greckie i łacińskie mgr F. Ginalski, mgr M. Zacharski s. 6	

	PN	WT
08.00-09.30		
09.45-11.15	Lektury greckie i łacińskie mgr J. Filonik, mgr F. Ginalski, mgr U. Makowiecka, mgr A. Szymańska-Budzińska, mgr M. Wesołowska s. 6	Gramatyka opisowa języka łacińskiego dr M. Zawadzka s. 6
11.30-13.00	PNJŁ G dr M. Popiołek (I sem.) dr J. Kozłowski (II sem.) s. 110 PNJG Z dr J. Kwapisz s. 118	PNJG Z dr J. Kwapisz s. 118
13.15-14.45	Lektury greckie i łacińskie mgr J. Filonik, mgr F. Ginalski, mgr U. Makowiecka, mgr A. Szymańska-Budzińska, mgr M. Wesołowska s. 113	PNJŁ 0 mgr D. Sutkowska s. 116 PNJŁ Z prof. C. Mielczarski s. 113
15.00-16.30	PNJŁ Z mgr K. Kokoszkiewicz (I sem.) mgr W. Sygowska-Pietrzyk (II sem.) s. 118	Technologie informatyczne gr. 01 mgr B. Strożek Polonistyka, s. 3 (I sem.) Literatura łac. i gr. 01 prof. C. Mielczarski dr K. Rzepkowski dr M. Zagórski s. 116 (II sem.)
16.45-18.15	Wstęp do językoznawstwa prof. R. Huszcza (I sem.) s. 6 Wstęp do literaturoznawstwa dr M. Zagórski (II sem.) s. 6	

ŚR	CZW	PT
PNJG 0 dr M. Popiołek (I sem.) dr J. Kozłowski (II sem.) s. 110	Gramatyka opisowa języka greckiego dr M. Staniszewski s. 6	
Historia starożytna 01 dr hab. M. Węcowski (I sem.) s. 118 Literatura łac. i gr. 02 prof. C. Mielczarski mgr K. Pietruczuk dr M. Zagórski s. 116 (II sem.)	PNJG Z dr J. Kwapisz s. 118	PNJG 0 dr M. Popiołek (I sem.) dr J. Kozłowski (II sem.) s. 110 PNJŁ Z dr K. Kokoszkiewicz s. 113
PNJŁ 0 mgr K. Pietruczuk s. 110	Historia starożytna 02 dr hab. M. Węcowski (I sem.) dr hab. K. Stebnicka (II sem.) s. 113	PNJŁ 0 mgr M. Jakubowska s. 110
Gramatyka opisowa języka greckiego dr M. Staniszewski s. 6	Technologie informatyczne gr. 01 mgr B. Strożek Polonistyka, s. 3 (I sem.) Historia starożytna 01 dr A. Wolicki (II sem.) s. 118	Gramatyka opisowa języka łacińskiego dr M. Zawadzka s. 6

	PN	WT
08.00-09.30		
09.45-11.15		Seminarium licencjackie łacińskie dr M. Zagórski s. 118
11.30-13.00	Edycja i krytyka tekstu prof. W. Olszaniec s. 116	Edycja i krytyka tekstu prof. W. Olszaniec s. 116
13.15-14.45		
15.00-16.30		Literatura łac. i gr. 01 prof. C. Mielczarski mgr K. Pietruczuk dr M. Zagórski s. 116 (I sem.)
16.45-18.15		Paleografia łac. 01 mgr T. Płóciennik s. 6

ŚR	CZW	PT
	Seminarium licencjackie greckie dr J. Kwapisz s. 116	Redakcja tekstów mgr I. Grześcak s. 6
Literatura łac. i gr. 02 prof. C. Mielczarski mgr K. Pietruczuk dr M. Zagórski s. 116 (I sem.)	Seminarium licencjackie greckie dr M. Staniszewski s. 110	Metryka starożytna prof. M. Szymański s. 116
	Seminarium licencjackie łacińskie prof. C. Mielczarski s. 110	Paleografia łacińska 02 Prof. M. Olszewski s. 116
Filozofia dr K. Łapiński s. 116	Lektury greckie i łacińskie mgr F. Ginalski, mgr M. Glinicka, mgr M. Gliński, mgr I. Maliszewska, mgr M. Wesołowska s. 6	
Lektury greckie i łacińskie mgr F. Ginalski, mgr M. Glinicka, mgr M. Gliński, mgr I. Maliszewska, mgr M. Wesołowska s. 6		

	PN	WT
08.00-09.30	Metodyka mgr B. Lesiuk s. 116	
09.45-11.15		Seminarium magisterskie greckie prof. M. Szymański s. 110
11.30-13.00		Metryka starożytna prof. M. Szymański s. 110 (I sem.) Metodologia badań literackich dr W. Sadowski s. 110 (II sem.)
13.15-14.45		Gramatyka historyczna języka greckiego prof. R. A. Sucharski s. 110
15.00-16.30		Pedagogika – wykład dr S. Sawicka-Wilgusiak s. 113 (I sem.)
16.45-18.15		Pedagogika – ćwiczenia dr S. Sawicka-Wilgusiak (I sem.) s. 113 Zajęcia do 19.00
18.30-20.00		

ŚR	CZW	PT
Gramatyka historyczna języka łacińskiego dr M. Staniszewski s. 113	Seminarium „Cyceron i jego recepcja” prof. J. Axer sala konf. IBI AL	
Lektury greckie i łacińskie mgr J. Filonik, mgr F. Ginalski, mgr M. Glinicka, mgr M. Liśkiewicz, mgr I. Maleszewska, mgr K. Sekita s. 113		Seminarium mediewistyczne Prof. M. Olszewski s. 118
Seminarium magisterskie łacińsko-greckie prof. C. Mielczarski s. 118	Translatorium greckie dr M. Staniszewski (I sem.) dr J. Kozłowski (II sem.) s. 118	Recepcja kultury antycznej mgr D. Oleszczak (I sem.) s. 113 Edycja i krytyka tekstu mgr K. Kokoszkiewicz (II sem.) s. 113
Translatorium łacińskie mgr D. Sutkowska s. 113	Językoznawstwo dr M. Staniszewski s. 110 (I sem.) Recepcja kultury antycznej prof. C. Mielczarski s. 110 (II sem.)	Filozofia dr W. Rymkiewicz s. 118
Seminarium neolatynistyczne prof. B. Milewska-Ważbińska prof. J. Domański s. 116	Lektury greckie i łacińskie mgr J. Filonik, mgr M. Glinicka, mgr M. Liśkiewicz, mgr I. Maleszewska, mgr K. Sekita s. 113	

	PN	WT
08.00-09.30		
09.45-11.15	Stylistyka łacińska prof. J. Wojtczak-Szyszkowski s. 116	Seminarium magisterskie greckie prof. M. Szymański s. 110
11.30-13.00		
13.15-14.45		
15.00-16.30		
16.45-18.15		

ŚR	CZW	PT
	Seminarium „Cyceron i jego recepcja” prof. J. Axer sala konf. IBI AL	Stylistyka grecka prof. M. Szymański s. 116
		Seminarium mediewistyczne prof. M. Olszewski s. 118
Seminarium magisterskie łacińsko-greckie prof. C. Mielczarski s. 118		Antropologia kultury dr Paweł Majewski s. 118 (I sem.)
		Lektury greckie i łacińskie mgr M. Gliński, mgr U. Makowiecka, mgr. K. Sekita, mgr A. Szymańska-Budzińska s. 113
Seminarium neolatynistyczne Prof. B. Milewska-Ważbińska prof. J. Domański s. 116		

ZAJĘCIA FAKULTATYWNE

	PN	WT
08.00-09.30		J. angielski mgr E. Fijałkowska-Ładak s. 110
09.45-11.15		Zagadka antyczna mgr E. Jedynak-Borghi s. 113 (I sem.)
11.30-13.00	Wykład monograficzny „Poezja łacińska – perspektywa genologiczna” Prof. B. Milewska-Ważbińska s. 113	Syfilis. Poemat Giarolama Francastora dr A. Lew s. 101
13.15-14.45		Those Shocking Neronians – Lucan, Petronius and Seneca’s Tragedies, zajęcia w j. angielskim prof. M. Szymański dr M. Zagórski s. 118
15.00-16.30	Zjawiska religijne w okresie wczesnego cesarstwa dr K. Stebnicka s. 116 (II sem.) Grecka myśl polityczna mr J. Filonik s. 113	Literatura chrześcijańska OGUN ks. prof. M. Starowieyski s. 6 (II sem.)
16.45-18.15	Od starej do nowej greki – lektura wybranych tekstów mgr M. Mikuła s. 110	
18.30-20.00		

ZAJĘCIA FAKULTATYWNE

ŚR	CZW	PT
J. włoski – gr. pocz. mgr T. Skocki s. 101	J. angielski mgr E. Fijałkowska-Ładak s. 110	J. włoski – gr. pocz. mgr T. Skocki s. 118
J. włoski – gr. kont. mgr T. Skocki s. 101 Potomstwo Platona. Dialog jako gatunek literacki OGUN mgr J. Kozioł s. 118 (I sem.)	Antyczne i średniowieczne filozofie języka (Grecja, Indie) mgr M. Glinicka s. 110	J. włoski – gr. kont. mgr T. Skocki s. 118 Magia antyczna (I sem.) Historia logiki i matematyki antycznej (II sem.) mgr A. Szymańska-Budzińska s. 110
	Konwersatorium łacińskie dr hab. J. Jakielaszek s. 6 Świat Biblii dr Ł. Niesiołowski-Spano s. 116 (II sem.) Kobieta i kobiecość w starożytnej Grecji i Rzymie mgr I. Maliszewska s. 113	
Wykład monograficzny „Myśl średniowieczna” prof. M. Olszewski s. 113		
Wykład monograficzny „Epistemologia Arystotelesa a status naukowy historiografii” prof. J. Domański s. 110		Retoryka stosowana mgr K. Eses s. 116 (I sem.) Spór o Platona i Arystotelesa w XV w. mgr M. Jakubowska s. 110 (I sem.) Sztuka renesansu dr E. Manikowska s. 116 (II sem.)
	Epigrafika grecka dr A. Wolicki s. 116 Późnorenesansowa i barokowa literatura łacińska mgr M. Czerenkiewicz s. 118 (I sem.)	
Seminarium doktoranckie prof. M. Szymański, s. 6		

	PN	WT
08.00-09.30		
09.45-11.15	Translatorium neolatynistyczne mgr I. Grześczak s. 118	
11.30-13.00	Wykład monograficzny prof. B. Milewska-Ważbińska s. 113 PNJG 02 mgr M. Wysocka-Mielczarska s. 6	
13.15-14.45	Historia powszechna XIV-XVII w. prof. H. Manikowska s. 110 (I sem.)	Literatura renesansu i baroku, cz. I prof. W. Olszaniec s. 101
15.00-16.30		
16.45-18.15	Elementy kultury renesansu i baroku prof. B. Milewska-Ważbińska s. 113 (II sem.)	

ŚR	CZW	PT
J. włoski - gr. pocz. mgr T. Skocki s. 101		J. włoski – gr. pocz. mgr T. Skocki s. 118
PNJG 02 mgr M. Wysocka- Mielczarska s. 6		
Język łaciński - translatorium mgr D. Sutkowska s. 110	Elementy kultury renesansu i baroku prof. W. Olszaniec s. 116 (I sem.)	Seminarium mediewistyczne prof. M. Olszewski s. 118
Wykład monograficzny „Myśl średniowieczna” prof. M. Olszewski s. 113	Translatorium greckie dr M. Staniszewski (I sem.) dr J. Kozłowski (II sem.) s. 118	PNJG 02 mgr M. Wysocka- Mielczarska s. 6
Wykład monograficzny „Epistemologia Arystotelesa a status naukowy historiografii” prof. J. Domański s. 110		Sztuka renesansu dr E. Manikowska s. 116 (II sem.)
Seminarium neolatynistyczne prof. B. Milewska- Ważbińska prof. J. Domański s. 116		

	PN	WT
08.00-09.30		
09.45-11.15	Translatorium neolatynistyczne prof. M. Olszewski s. 110 (II sem.)	
11.30-13.00	Wykład monograficzny Prof. B. Milewska-Ważbińska s. 113	
13.15-14.45	Literatura renesansu i baroku, cz. II prof. B. Milewska-Ważbińska s. 118	
15.00-16.30	Filozofia i myśl renesansowa prof. D. Facca s. 110	
16.45-18.15		Książka renesansowa dr J. Pietrzak-Thebault s. 116 (I sem.)

ŚR	CZW	PT
J. włoski - gr. kont. mgr T. Skocki s. 101		J. włoski - gr. kont. mgr T. Skocki s. 118
Język łaciński – translatorium mgr D. Sutkowska s. 110		Seminarium mediewistyczne prof. M. Olszewski s. 118
Wykład monograficzny „Myśl średniowieczna” prof. M. Olszewski s. 113		
Wykład monograficzny „Epistemologia Arystotelesa a status naukowy historiografii” prof. J. Domański s. 110		
Seminarium neolatynistyczne prof. B. Milewska- Ważbińska prof. J. Domański s. 116		

WYMIANA MIĘDZYNARODOWA – ERASMUS

Instytut Filologii Klasycznej aktywnie współpracuje z europejskimi ośrodkami naukowymi w ramach programu LLP – Erasmus. Obecnie mamy podpisane umowy o wymianie studentów z następującymi uczeniami:

Uniwersytet w Bari

Uniwersytet Humboldtów w Berlinie

Uniwersytet we Freiburgu

Uniwersytet Roma I (La Sapienza)

Uniwersytet Roma III (La Sapienza)

Uniwersytet Paris IV (La Sorbone)

Uniwersytet w Padwie

Uniwersytet w Pizie

Uniwersytet w Tybindze

Uniwersytet Kreteński w Rethymnon

Uniwersytet Arystotelesa w Salonikach

Uniwersytet Lublański

We wszystkich tych ośrodkach studenci IFK mogą odbyć **tzw. zagraniczne studia częściowe**, czyli studiować przez jeden semestr.

Istnieje też możliwość skorzystania z umów podpisanych przez **inne jednostki Wydziału Polonistyki**, których pełna lista znajduje się na stronie internetowej Wydziału. Kwalifikacja na studia częściowe odbywa się w styczniu.

Osobnym programem w ramach LLP – Erasmus są **praktyki studenckie**. Student może wyjechać na praktykę do instytucji lub przedsiębiorstwa, z którym wcześniej nawiąże kontakt. W ramach praktyk Erasmus również otrzymuje się **stypendium**. Kwalifikacja na praktyki rozpoczyna się w marcu.

Szczegółowych informacji udziela **koordynator programu Erasmus:**

dr Mariusz Zagórski – mzagorski@uw.edu.pl

Dr Zagórski jest także koordynatorem programu MOST.

PRAKTYKI ZAWODOWE

Na studiach pierwszego stopnia obowiązuje realizacja programu specjalizacji zawodowej, w tym również praktyk studenckich. Sposób odbywania i zaliczania praktyk określa **Regulamin Praktyk w Instytucie Filologii Klasycznej**, który stanowi, że:

Student studiów pierwszego stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych zobowiązany jest do odbycia w trakcie studiów praktyki wynikającej ze standardów kształcenia lub z odrębnych przepisów dla poszczególnych uprawnień zawodowych w wymiarze nie krótszym niż: 4 tygodnie, tj. 40 godzin za co otrzymuje 4 punkty ECTS i zaliczenie.

Praktyka może się odbywać w jednostkach gospodarczych, jednostkach administracji państwowej, administracji samorządowej, instytucjach społecznych, placówkach oświatowych, kultury, instytucjach naukowo-badawczych, wydawnictwach, mediach lub innych jednostkach organizacyjnych – zwanych dalej "Firmą/Instytucją" – jeżeli charakter odbywanych przez studenta praktyk będzie zgodny z profilem kierunku studiów.

Praktyka może się odbywać w ramach realizowanych programów Unii Europejskiej, wymian zagranicznych skierowanych do studentów.

Studenci mogą odbywać praktyki w samodzielnie wybranych przez siebie Firmach/Instytucjach, zgodnie z profilem kierunku studiów i w ramach liczby godzin dydaktycznych przewidzianych planem studiów.

Student może skorzystać z oferty praktyk, przedstawionych przez Pełnomocnika ds. praktyk lub elektronicznej bazy danych utworzonej przez działające w Uniwersytecie Biuro Zawodowej Promocji Absolwentów (BZPA). Baza jest dostępna na stronie internetowej BZPA – www.biurokarier.uw.edu.pl

Szczegółowych informacji udziela **koordynator praktyk w Instytucie Filologii Klasycznej** dr Jan Kozłowski – janmkozlowski@hotmail.com.

W pierwszym semestrze roku akad. 2012/13 obowiązki koordynatora praktyk pełni mgr Katarzyna Pietruczuk – kasiapietruczuk@gmail.com.

LEKTURY W ORYGINALE

Lektury zalicza się **tylko u wyznaczonych egzaminatorów (zaliczenia u innych osób nie będą uznawane)**, podczas ich dyżurów. Zalecamy zaliczanie lektur według podanego podziału na semestry. Wpisy z tych zaliczeń zbiera się w **karcie lektur**. W przygotowaniu do egzaminów z lektur pomagają prowadzone przez doktorantów **zajęcia z lektur** – studenci specjalności filologia klasyczna (studiów I i II stopnia) każdego roku mają obowiązek zaliczenia **20 godzin** wybranych przez siebie zajęć z lektur (zalecane 10 godzin w semestrze I i 10 godzin w semestrze II).

Zaliczenie tych zajęć student uzyskuje na podstawie obecności na zajęciach oraz **po uzyskaniu kompletu wymaganych wpisów w karcie lektur**. Prowadzący zajęcia z lektur może wyznaczyć dodatkowe warunki zaliczenia. Po odbyciu 20 godzin zajęć z lektur i uzyskaniu kompletu wpisów w karcie lektur, student zgłasza się do prowadzącego wybrane zajęcia z lektur po wpis. Prowadzący wystawia ocenę z zajęć obliczając średnią z ocen w karcie lektur i zaokrąglając wynik do najbliższej oceny w skali przewidzianej w regulaminie studiów UW (5; 4,5; 4; 3,5; 3; 2 – np. średnia 3,8 daje ocenę 4, średnia 3,6 daje ocenę 3,5). Prowadzący zajęcia może odmówić wpisu, jeśli student nie spełni dodatkowych warunków zaliczenia. Tak wystawiona ocena zostaje wpisana do USOSu.

Jeśli student chce zaliczyć zajęcia przed uzyskaniem kompletu wpisów w karcie lektur, prowadzący wpisuje do karty egzaminacyjnej – ale nie do USOSu – samo zaliczenie („zal.”), jeśli student spełnił warunki zaliczenia. Zaliczenie wymaganych na danym roku 20 godzin zajęć z lektur powinno więc polegać na uzyskaniu „zal.” z trwających 10 godzin zajęć w I semestrze i na uzyskaniu oceny z zajęć w II semestrze – po zdobyciu kompletu wpisów w karcie lektur.

Na studiach II stopnia specjalności „Literatura i kultura renesansu” lektury są powiązane z przedmiotami z programu studiów. Te lektury zalicza się u prowadzących zajęć, a wynik zaliczenia prowadzący biorą pod uwagę przy wystawianiu oceny końcowej z przedmiotu.

Na egzamin z lektury należy przynieść tekst wydania krytycznego (najlepiej dwa egzemplarze, także dla egzaminatora) – zalecamy więc raczej wizytę w bibliotece niż drukowanie tekstu z internetu. Nie należy wybierać tekstu tłumaczonego na zajęciach (z wyjątkiem zajęć z lektur).

Zaliczenie lektury w oryginale obejmuje:

- umiejętność poprawnego czytania i sprawnego tłumaczenia tekstu oraz dokonania jego analizy gramatycznej,
- podstawową wiedzę o autorze i dziele (kontekst literacki i historyczny),
- znajomość postaci, miejsc, wydarzeń historycznych i innych faktów wspomnianych w tekście;
- umiejętność analizy aparatu krytycznego, podstawową wiedzę o tradycji rękopiśmiennej tekstu (od II roku studiów I stopnia),
- w przypadku poezji – znajomość metryki.

STUDIA I STOPNIA

Rok 1

LEKTURY ŁACIŃSKIE

grupa zerowa

1. Caesar, *De bello Gallico* lub *De bello civili* (5 stron OCT^{*})
– dr Magdalena Zawadzka lub mgr Konrad Kokoszkiewicz
2. Nepos, *De viris illustribus* (5 stron OCT)
– dr Magdalena Zawadzka lub mgr Konrad Kokoszkiewicz

grupa zaawansowana

1. Nepos, *De viris illustribus* (10 stron OCT)
– dr Magdalena Zawadzka lub mgr Konrad Kokoszkiewicz
2. Caesar, *De bello Gallico* lub *De bello civili* (15 stron OCT)
– dr Magdalena Zawadzka lub mgr Konrad Kokoszkiewicz
3. Catullus (7 utworów, w tym 1 dłuższy)
– prof. Włodzimierz Olszaniec
– dr Maciej Staniszewski

LEKTURY GRECKIE

1. Menander, *Monosticha* (15 sentencji)
– mgr Małgorzata Wysocka-Mielczarska

^{*} OCT – wydanie z serii *Oxford Classical Text*.

Rok 2

LEKTURY ŁACIŃSKIE

I semestr

1. Cicero, *Orationes* (1 mowa)
 - prof. Mikołaj Szymański
 - mgr Dorota Sutkowska
2. Propertius, Tibullus, Ovidius (po 1 elegii)
 - prof. Barbara Milewska-Ważbińska
 - dr Mariusz Zagórski
3. Sallustius, *Coniuratio Catilinae* lub *Bellum Iugurthinum* (15 stron OCT)
 - prof. Włodzimierz Olszaniec
 - mgr Dorota Sutkowska

II semestr

1. Cicero, *De amicitia* lub *De senectute* lub I księga *Tusculanae disputationes*
 - prof. dr hab. Jerzy Wojtczak-Szyszkowski
 - mgr Dorota Sutkowska
2. Vergilius, *Bucolica* lub *Georgica* (300 wersów)
 - dr Mariusz Zagórski
 - mgr Małgorzata Mielczarska

LEKTURY GRECKIE

1. Lucianus, *Dialogi* (5 stron OCT)
 - dr Jan Kwapisz
 - dr Magdalena Popiołek (I semestr roku akad. 2012/13), dr Jan Kozłowski (II semestr)
2. Aesopus, *Fabulae* (5 bajek)
 - dr Jan Kwapisz
 - dr Magdalena Popiołek (I semestr roku akad. 2012/13), dr Jan Kozłowski (II semestr)

Rok 3

LEKTURY ŁACIŃSKIE

I semestr

1. Vergilius, *Aeneis* (700 wersów)
 - prof. Barbara Milewska-Ważbińska
 - dr Mariusz Zagórski
2. Cicero, *Epistulae* (10 stron OCT)
 - dr Magdalena Zawadzka
 - mgr Dorota Sutkowska
3. Livius, *Ab Urbe condita* (20 stron OCT)
 - dr Magdalena Zawadzka
 - prof. Cyprian Mielczarski

II semestr

1. Horatius, *Carmina* (20 utworów)
 - prof. Włodzimierz Olszaniec
 - mgr Dorota Sutkowska
2. Ovidius, *Metamorphoses* (300 wersów)
 - prof. Włodzimierz Olszaniec
 - dr Mariusz Zagórski

LEKTURY GRECKIE

I semestr

1. Plato, *Dialogi* (15 stron OCT)
 - dr Maciej Staniszewski
 - mgr Monika Mikuła
2. Xenophon, *Anabasis* lub *Commentarii* (15 stron OCT)
 - dr Jan Kwapisz
 - mgr Monika Mikuła

II semestr

1. Elegicy epoki archaicznej (Theognis, Solon, Xenophanes i inni – 100 wersów)
 - prof. dr hab. Mikołaj Szymański
 - dr Jan Kwapisz
2. *Anthologia Palatina* (10 utworów)
 - dr Maciej Staniszewski
 - dr Jan Kwapisz

STUDIA II STOPNIA – FILOLOGIA KLASYCZNA

Rok 1

LEKTURY ŁACIŃSKIE

I semestr

1. Seneca, *Epistulae morales ad Lucilium* lub *Dialogi* (20 stron OCT)
 - prof. Cyprian Mielczarski
 - mgr Konrad Kokoszkiewicz
2. Martialis, *Epigrammata* (20 utworów)
 - prof. Cyprian Mielczarski
 - dr Jan Kwapisz
3. Augustinus, *Confessiones* lub *De civitate Dei* (10 stron)
 - prof. dr hab. Jerzy Wojtczak-Szyszkowski
 - dr Magdalena Zawadzka (I semestr roku akad. 2012/13), dr Jan Kozłowski (II semestr)

II semestr

1. Horatius, *Epistulae* lub *Sermones* (200 wersów)
 - dr Maciej Staniszewski
 - dr Mariusz Zagórski
2. Petrarca, *Opera* (200 wersów lub 10 stron prozy)
 - prof. Włodzimierz Olszaniec
 - mgr Dorota Sutkowska

LEKTURY GRECKIE

I semestr

1. Liryka archaiczna (poza elegikami; ok. 100 wersów)
 - prof. dr hab. Mikołaj Szymański
 - dr Jan Kwapisz
2. Herodotus, *Historiae* i Thucydides, *Historiae* (po 10 stron OCT)
 - dr Maciej Staniszewski

II semestr

1. Aristophanes lub Menander (200 wersów)
 - prof. dr hab. Mikołaj Szymański
 - dr Maciej Staniszewski

2. Homerus, *Ilias* lub *Odyssea* (1 księga)
– prof. Robert A. Sucharski
3. św. Paweł, *List do Rzymian* lub *Pierwszy List do Koryntian* (10 rozdziałów)
– prof. dr hab. Jerzy Wojtczak-Szyszkowski
– mgr Monika Mikuła (I semestr roku akad. 2012/13), dr Jan Kozłowski (II semestr)

Rok 2

LEKTURY ŁACIŃSKIE

I semestr

1. Do wyboru: Erasmus Rotterodamus, *Opera* (20 stron), Matthias Sarbievius, *Opera* (200 wersów pieśni lub 10 stron prozy), Martinus Cromerus, *Opera* lub Ioannes Dlugossius, *Annales* (20 stron)
– prof. Włodzimierz Olszaniec
– prof. Cyprian Mielczarski
2. Tacitus (25 stron *OCT*)
– prof. dr hab. Mikołaj Szymański
– dr Magdalena Zawadzka

II semestr

1. Lucretius, *De rerum natura* (500 wersów)
– prof. dr hab. Mikołaj Szymański
– dr Mariusz Zagórski
2. Plautus lub Terentius (1 komedia)
– prof. dr hab. Mikołaj Szymański

LEKTURY GRECKIE

I semestr

1. Plutarchus, *Vitae parallelae* lub *Moralia* (10 stron *OCT*)
– prof. Mikołaj Szymański
– prof. Robert A. Sucharski
2. Theocritus, *Idyllia* lub Callimachus, *Hymni* lub Apollonius Rhodius, *Argonautica* (150 wersów)
– dr Jan Kwapisz

II semestr

1. Aeschylus, Sophocles lub Euripides (1 tragedia)
 - prof. Mikołaj Szymański
 - prof. Robert A. Sucharski
2. Mówcy attyccy (20 stron *OCT*)
 - dr M. Staniszewski

STUDIA II STOPNIA – LITERATURA I KULTURA RENESANSU

Rok 1

Literatura Renesansu i Baroku (prof. Włodzimierz Olszaniec)

I semestr

Francesco Petrarca, *Secretum*: 10 stron z rozdziału III

II semestr

Leonardo Bruni, *De studiis et litteris* lub *Dialogi ad Petrum Paulum Histrum*: 10 stron

Elementy kultury Renesansu i Baroku

I semestr (prof. Włodzimierz Olszaniec)

Korespondencja Angelo Poliziano i Paolo Cortese.

II semestr (prof. Barbara Milewska-Ważbińska)

Maciej Kazimierz Sarbiewski, *Dii gentium*: 10 stron

Stanisław Herakliusz Lubomirski: 10 stron tekstu łacińskiego z tomu „Poezje zebrane” (wyd. Adam Karpiński)

Translatorium neolatynistyczne (mgr Inga Grześczak)

Erasmus, *Colloquia familiaria*: 10 stron

Język łaciński – translatorium (mgr Dorota Sutkowska)

I semestr

Sebastian Fabian Klonowic, *Victoria deorum*: 200 wersów lub Jan Dantyszek, *Epithalamium Sigismundi et Barbarae*: 200 wersów

II semestr

5 elegii Jana Kochanowskiego lub Klemensa Janickiego

Rok 2

prof. dr hab. Barbara Milewska-Ważbińska, Literatura Renesansu i Baroku

I semestr (prof. Barbara Milewska-Ważbińska)

Maciej Kazimierz Sarbiewski, *De perfecta poesi* lub *Praecepta poetica*, 10 stron tekstu łacińskiego

II semestr (prof. Barbara Milewska-Ważbińska)

Szymon Starowolski, *De claris oratoribus Sarmatiae* (z wydania: Biblioteka Pisarzy Staropolskich IBL PAN, Warszawa 2002), 10 stron tekstu łacińskiego

Maciej Kazimierz Sarbiewski, 5 ód i 5 epigramatów

Translatorium neolatynistyczne (prof. Mikołaj Olszewski)

lektura do ustalenia z prowadzącym

Język łaciński – translatorium (mgr Dorota Sutkowska)

I semestr

Albrycht Stanisław Radziwiłł, *Memoriale rerum gestarum in Polonia*, z wydania łacińskiego: Adam Przyboś, Roman Żelewski, Ossolineum 1968-1975, Materiały Komisji Nauk Historycznych nr 15, 10 stron.

II semestr

Albert Ines, 5 pieśni (z *Lyricorum centuria...*) i 5 epigramatów (z *Acroamatum epigrammaticorum centuriae VII*)

STUDIA I

STOPNIA

ROK 1	dr Magdalena Zawadzka mgr Weronika Sygowska-Pietrzyk
--------------	---

ROK 2	mgr Katarzyna Bożeńska mgr Maria Jakubowska
--------------	--

ROK 3	mgr Katarzyna Pietruczuk mgr Karolina Sekita
--------------	---

STUDIA II

STOPNIA

mgr Dorota Sutkowska (filologia Klasyczna)

mgr Inga Grzeńczak (literatura i kultura renesansu)
--

WYMOGI EGZAMINACYJNE

WSTĘP DO FILOLOGII KLASYCZNEJ PROWADZĄCY: prof. Włodzimierz Olszaniec ROK 1

Celem wykładu jest wprowadzenie do studiów filologii klasycznej. Studenci zapoznają się z zadaniami i metodologią badań filologii klasycznej, poznają historię tej dyscypliny w zarysie – od pierwszych badań filologicznych w czasach starożytnych do badań współczesnych, w tym polskich uczonych. Nabywają wiedzę o transmisji literatury klasycznej od starożytności do wynalezienia druku, dziejach książki starożytnej i średniowiecznej. Wreszcie zapoznają się z narzędziami pracy filologa klasycznego – najważniejszymi słownikami, encyklopediami i innymi pomocami, drukowanymi i elektronicznymi.

ZAKRES EGZAMINU

Egzamin obejmuje omawiane podczas wykładu zagadnienia z następującego zakresu: historia filologii klasycznej, transmisja literatury klasycznej od starożytności do renesansu, historia książki i piśmiennictwa, instytucje naukowe i uczeni w starożytności, krytyka tekstu – podstawy, historia filologii klasycznej na świecie i w Polsce, bibliografie filologii klasycznej, słowniki greckie i łacińskie, encyklopedie świata starożytnego i inne narzędzia pracy filologa klasycznego.

LITERATURA OBOWIĄZKOWA

1. L.D. REYNOLDS, N.G. Wilson, *Skrybowie i uczeni*, Warszawa 2009.
2. *W kręgu wielkich humanistów. Kultura antyczna w Uniwersytecie Warszawskim po I wojnie światowej*, Warszawa 1991, ss. 38–83, 90–113.
3. *Vademecum historyka starożytnej Grecji i Rzymu*, t.I/II, rozdział "Krytyka tekstu", Warszawa 2001.

ELEMENTY KULTURY I LITERATURY ANTYCZNEJ

PROWADZĄCY: dr Mariusz Zagórski

ROK 1

Celem zajęć jest zapoznanie studentów z kulturą materialną i duchową starożytnych Greków i Rzymian ze szczególnym uwzględnieniem sztuki, literatury, religii oraz realiów życia codziennego.

ZAKRES EGZAMINU

Egzamin obejmuje omawiane podczas wykładu zagadnienia z następującego zakresu: religia i mitologia Grecji i Rzymu, sztuka antyczna, rozwój podstawowych dziedzin wiedzy w starożytności, podstawowe wiadomości z życia codziennego.

LITERATURA OBOWIĄZKOWA

- Z. ABRAMOWICZÓWNA, *O sztuce starożytnej*, Toruń 2002.
E. MAKOWIECKA, *Sztuka grecka*, Warszawa 2008.
E. MAKOWIECKA, *Sztuka Rzymu (od Augusta do Konstantyna)*, Warszawa 2010.
K. MICHAŁOWSKI, *Jak Grecy tworzyli sztukę*, Warszawa 1970.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA

- R. CHODKOWSKI, *Teatr grecki*, Lublin 2004.
J. CIECHANOWICZ, *Cień Minotaura*, Warszawa 1996
E. E. DODDS, *Pogaństwo i chrześcijaństwo w epoce niepokoju. Niektóre aspekty doświadczenia religijnego od Marka Aureliusza do Konstantyna Wielkiego*, Kraków 2004.
A. GORDINA, *Człowiek Rzymu*, Warszawa 1997.
M. GRANT, *Mity rzymskie*, Warszawa 1978.
A. G. HAMMAN, *Życie codzienne pierwszych chrześcijan*, Warszawa 1990.
N. G. L. HAMMOND, *Dzieje Grecji*, Warszawa 1973, 1977, 1994.
M. JACZYŃSKA, *Religie świata rzymskiego*, Warszawa 1978.
M. KOCUR, *We władzy teatru, Aktorzy i widzowie w antycznym Rzymie*, Wrocław 2005.
J. G. LANDELS, *Muzyka starożytnej Grecji i Rzymu*, Kraków 2003.
W. LENGAUER, *Religijność starożytnych Greków*, Warszawa 1994.
E. MIREAUX, *Życie codzienne w Grecji w epoce homeryckiej*, Warszawa 1962.
D. MUSIAŁ, *Antyczne korzenie chrześcijaństwa*, Warszawa 2001.
C. SACHS, *Muzyka w świecie starożytnym*, Warszawa 1981.
E. SKWARA, *Historia komedii rzymskiej*, Warszawa 2001.
A. ŚWIDERKÓWNA, *Bogowie zeszli z Olimpu*, Warszawa 1991.
A. ŚWIDERKÓWNA, *Hellenika, Wizerunek epoki od Aleksandra do Augusta*, Warszawa 1974.
L. WINNICZUK, *Starożytni Grecy i Rzymianie w życiu prywatnym i państwowym*, Warszawa 1968.
H. G. WUNDERLICH, *Tajemnica Krety*, Kraków 2003.
P. ZANKER, *August i potęga obrazów*, Poznań 1999.

ZARYS HISTORII LITERATURY GRECKIEJ I RZYMSKIEJ

PROWADZĄCY: dr Mariusz Zagórski

ROK 1

Celem wykładu jest przedstawienie syntetycznego zarysu historii obu literatur ze szczególnym uwzględnieniem znanych w starożytności gatunków literackich, najwybitniejszych autorów i dzieł. Tematyka zajęć obejmuje także perspektywy i kierunki współczesnych badań literackich. Wykład ma charakter propedeutyczny, a jego zadaniem jest przygotowanie studentów do uczestniczenia w zajęciach z literatury w dalszym toku studiów. Tematyka zajęć obowiązuje również na egzaminie z elementów kultury i literatury antycznej.

WYMAGANIA EGZAMINACYJNE

LITERATURA OBOWIĄZKOWA

1. M. BROŻEK, *Historia literatury łacińskiej*, Wrocław 1969.
2. M. CYTOWSKA, H. SZELEST, *Literatura grecka i rzymska w zarysie*, Warszawa 1981
3. J. ŁANOWSKI, *Literatura Grecji starożytnej w zarysie*, Warszawa 1987.
4. J. ŁANOWSKI, F. STAROWIEYSKI, *Literatura Grecji starożytnej. Od Homera do Justyniana*, Warszawa 1996.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA

1. R. CHODKOWSKI, *Teatr grecki*, Lublin 2004.
2. J. DANIELEWICZ, *Liryka starożytne Grecji*, Warszawa – Poznań 1996.
3. H. D. F. Kitto, *Tragedia grecka. Studium literackie*, Bydgoszcz 1997.
4. K. KUMANIECKI, *Cyzeron i jego współcześni*, Warszawa 1959.
5. E. SKWARA, *Historia komedii rzymskiej*, Warszawa 2001
6. S. STABRYŁA, *Owidiusz, Świat poetycki*, Wrocław 1989.
7. S. STABRYŁA, *Wergiliusz, Świat poetycki*, Wrocław 1987.

GRAMATYKA OPISOWA JĘZYKA ŁACIŃSKIEGO

PROWADZĄCY: dr Magdalena Zawadzka

ROK 2

Zajęcia obejmują teoretyczne i praktyczne zagadnienia klasycznej normy prozy łacińskiej, z uwzględnieniem podstaw stylistyki łacińskiej. Omawiane są następujące zagadnienia: budowa zdania łacińskiego, składnia zgody, składnia przypadka – funkcje prymarne i sekundarne, imiesłów i jego funkcje, konstrukcje składniowe A.C.I., N.C.I., C.P.P., C.P.A., zdanie proste – składnia i semantyka kategorii czasu, aspektu i trybu, tryb *coniunctivus* i jego funkcje, *consecutio temporum*, zdania podrzędne, *oratio obliqua*.

ZAKRES EGZAMINU

Część pisemna: praktyczne zastosowanie zasad gramatyki łacińskiej (przekształcanie zdań – zamiana na zdania podrzędne, stosowanie ekwiwalentnych konstrukcji składniowych, zamiana *oratio obliqua* na *recta*, *oratio recta* na *obliqua* itp.) oraz odpowiedź na pytania teoretyczne. Materiał obejmuje całość składni.

Część ustna: lektura i przekład (ze słownikiem) wylosowanego fragmentu prozy oraz poezji klasycznej (Cyceron, Cezar, Nepos, Salustiusz, Wergiliusz, Owidiusz).

LITERATURA OBOWIĄZKOWA

1. M. AUERBACH, M. DĄBROWSKI, *Gramatyka łacińska*, Wrocław 1947.
2. Z. SAMOLEWICZ, Z. SOŁTYSIK, *Składnia łacińska*, Bydgoszcz 2000.
3. T. SINKO, *Gramatyka łacińska*, Warszawa 1925.
4. J. WIKARJAK, *Gramatyka opisowa języka łacińskiego* (dowolne wydanie).

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA

1. A. ERNOUT, F. THOMAS, *Syntaxe Latine*, Paris 1953.
2. H. MENGE, *Lehrbuch der lateinischen Syntax und Semantik*, Darmstadt 2000.
3. H. PINKSTER, *Lateinische Syntax und Semantik*, Tuebingen 1988 (lub przekład angielski).
4. E.C. WOODCOCK, *A New Latin Syntax* (dowolne wydanie).

GRAMATYKA OPISOWA JĘZYKA GRECKIEGO
PROWADZĄCY: dr Maciej Staniszewski
ROK 2

Celem zajęć jest pogłębienie i usystematyzowanie wiedzy dotyczącej niektórych zjawisk morfologicznych i składni języka greckiego, głównie dialektu attyckiego, z niektórymi elementami innych dialektów. Omawiane są następujące zagadnienia: rodzajnik i jego użycie, *syntaxis congruentiae*, szyk predykatywny i atrybutywny, system przypadków w języku greckim oraz funkcje przypadków, użycie czasów i trybów w zdaniach pojedynczych, *infinitivus* i jego użycie w zdaniu pojedynczym, *participia* i konstrukcje imiesłowowe, podstawowe typy zdań podrzędnych, użycie trybów i czasów w zdaniach podrzędnych, *oratio obliqua*, ważniejsze partykuły i zakres ich użycia.

ZAKRES EGZAMINU

Część pisemna: przekład tekstu greckiego (objętość ok. 1 strony) z pomocą słownika oraz sprawdzian gramatyczny w postaci testu. Warunkiem koniecznym jest uzyskanie przynajmniej połowy możliwych punktów za przekład tekstu.

Część ustna: lektura i przekład prostego tekstu prozaicznego oraz udzielenie odpowiedzi na związane z nim pytania gramatyczne.

LITERATURA OBOWIĄZKOWA

1. M. AUERBACH, M. GOLIAS, *Gramatyka grecka* (dowolne wydanie).
2. H. W. SMYTH, *Greek Grammar*, Harvard 1984.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA

1. W. M. GOODWIN, *Syntax of the Moods and Tenses of the Greek Verb*, Boston 1875.
2. J. HUMBERT, *Syntaxe grecque*, Paris 1954².
3. H. MENGE, A. THIERFELDER, J. WIESNER, *Repetitorium der griechischen Syntax*, Darmstadt 1999.

METRYKA

PROWADZĄCY: dr hab. Mikołaj Szymański, prof. UW

ROK 3

Celem zajęć jest poznanie podstawowych zagadnień teoretycznych oraz opanowanie praktycznej analizy metrycznej tekstów starożytnych autorów greckich i łacińskich w zakresie wyznaczonym przez podstawową literaturę przedmiotu. Omawiane są następujące zagadnienia: podstawowe pojęcia metryczne i prozodyczne, stycticzne miary daktyliczne (heksametr i dymetr elegijny), stycticzne miary jambiczne (trymetr i tetrametr jambiczny; cholijamby), stycticzne miary trocheiczne (tetrametr katalektyczny), stycticzne miary anapestyczne (tetrametr katalektyczny), miary liryczne poezji eolskiej – poezja grecka i łacińska (Katullus, Horacy, Seneka), miary liryczne dramatu greckiego (liryka jambiczno-trocheiczna, eolska, anapesty liryczne, joniki, tzw. miary drobne), miary liryczne poezji doryckiej, polimetria w poezji greckiej i łacińskiej.

ZAKRES EGZAMINU

Część pisemna: znajomość zasad i pojęć teoretycznych (w tym podstawowych praw metrycznych w zakresie poz. 1, 2, 4 i 5 literatury obowiązkowej); znajomość miar wierszowych zgodnie z programem zajęć – umiejętność rozpoznania i dokonania rozbioru metrycznego fragmentów poezji greckiej i łacińskiej.

Część ustna: recytacja wylosowanych fragmentów poezji (w zakresie obejmującym wszystkie miary stycticzne oraz lirykę Katullusa, Horacego i Seneki).

LITERATURA OBOWIĄZKOWA

1. J. DANIELEWICZ, *Miary wierszowe greckiej liryki. Problemy opisu i interpretacji*, Poznań 1994.
2. M. DŁUSKA, W. STRZELECKI, *Metryka grecka i łacińska*, Wrocław 1959.
3. W. J. W. KOSTER, *Traité de métrique grecque*, Leyde 1953.
4. H. SZELEST, *Metryka łacińska*, Warszawa 1991.
5. M. L. WEST, *Wprowadzenie do metryki greckiej*, Kraków 2003.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA

1. F. CRUSIUS, *Römische Metrik*, Muenchen 1967 (Hildesheim 1989).
2. A. M. DALE, *The lyric metre of Greek drama*, Cambridge 1968.

3. H. DREXLER, *Einführung in die roemische Metrik*, Darmstadt 1974.
4. J. W. HALPBORN, M. OSTWALD, *Lateinische Metrik*, Göttingen 1983².
5. D. KORZENIEWSKI, *Griechische Metrik*, Darmstadt 1989.
6. W. M. LINDSAY, *Early Latin verse*, Oxford 1968.
7. P. MAAS, *Greek metre*, Oxford 1962, 1966.
8. O. SCHROEDER, *Aeschylus. Aeschyli cantica*, Leipzig 1907.
9. O. SCHROEDER, *Aristophanes. Aristophanis cantica*, Leipzig 1909.
10. O. SCHROEDER, *Euripides. Euripidis cantica*, Leipzig 1910.
11. O. SCHROEDER, *Sophocles. Sophoclis cantica*, Leipzig 1907.
12. B. SNELL, *Griechische Metrik*, Göttingen 1982.
13. U. VON WILAMOWITZ-MOELLENDORFF, *Griechische Verskunst*, Berlin 1921 (Darmstadt 1975).

PALEOGRAFIA

PROWADZĄCY: prof. Mikołaj Olszewski, mgr Tomasz Płóciennik

ROK 3

Zajęcia prowadzone są dwutorowo. Jedna ścieżka poświęcona jest przeglądowi historii pisma łacińskiego od starożytności po wczesne czasy nowożytne. Jako materiał ilustrujący ów przegląd służą fragmenty różnych tekstów, głównie literackich, ale również dokumentów, listów oraz inskrypcji. Druga ścieżka poświęcona jest nieco głębszemu wglądowi w pismo późnośredniowieczne (zarówno kodeksowe, jak dyplomatyczne oraz epigraficzne), jako temu, z którym uczestnicy zajęć mają największą szansę spotkać się na gruncie polskim. Zajęcia zaliczane są na podstawie oceny pracy semestralnej, polegającej na przygotowaniu odpisu oraz wydania krótkiego tekstu rękopiśmiennego.

EGZAMIN

(pisemny) ma na celu sprawdzenie umiejętności odczytania tekstu rękopiśmiennego, rozpoznania typu pisma oraz przybliżonego jego datowania.

LITERATURA OBOWIĄZKOWA

1. A. CAPPELLI, *Dizionario di abbreviature latine ed italiane*, Milano 1912.
2. A. GIEYSZTOR, *Zarys dziejów pisma łacińskiego*, Warszawa 1973.
3. W. SEMKOWICZ, *Paleografia łacińska*, Kraków 1951.

LITERATURA GRECKA I ŁACIŃSKA

PROWADZĄCY: dr Mariusz Zagórski (liryka i epika), dr Krzysztof Rzepkowski (dramat), prof. Cyprian Mielczarski (proza)

ROK 2 i 3

EPIKA I LIRYKA

PROWADZĄCY: dr Mariusz Zagórski

Zagadnienia egzaminacyjne

1. Treść i struktura *Iliady*. Treść i struktura *Odysei*. Warsztat poetycki Homera.

- » J. ŁANOWSKI, Wstęp, [w:] Homer, *Iliada*, przeł. K. JEŻEWSKA, Wrocław 1972.
- » H. PODBIELSKI, „Homer”, [w:] Idem, *Literatura Grecji starożytnej*, t. I, Lublin 2005, ss. 67-156.
- » J. GRIFFIN, *Homer*, Warszawa 1999, rozdz. I: „Epika homerowa”, s. 9-31.

2. Hymny homeryckie.

- » H. PODBIELSKI, „Hymny homeryckie”, [w:] H. PODBIELSKI, *Literatura Grecji starożytnej*, Lublin 2005, t. I. ss. 158-184.
- » W. APPEL, „Wstęp”, [w:] Idem, *Hymny homeryckie*, Toruń 2001.

3. Życie i twórczość Hezjoda.

- » H. PODBIELSKI, „Hezjod: życie i twórczość”, [w:] H. PODBIELSKI, *Literatura Grecji starożytnej*, Lublin 2005, t. I, ss. 185-231.
- » J. ŁANOWSKI, „Wstęp” [w:] Hezjod, *Narodziny bogów, Prace i dni, Tarcza*, Warszawa 1999.

4. Grecka liryka chóralna: gatunki, autorzy, tematyka, okoliczności wykonania utworów.

- » J. DANIELEWICZ, „Archaiczna liryka chóralna”, [w:] H. PODBIELSKI, *Literatura Grecji starożytnej*, Lublin 2005, t. I, ss. 377-410.
- » J. DANIELEWICZ, „Liryka chóralna epoki późnoarchaicznej i w wieku V”, [w:] H. PODBIELSKI, *Literatura Grecji starożytnej*, Lublin 2005, t. I, ss. 411-434.

- » A. Szastyńska-Siemion, „Pindar”, [w:] H. Podbielski, *Literatura Grecji starożytnej*, Lublin 2005, t. I, ss. 435-448.

5. Elegia grecka.

- » K. BARTOL, „Elegia okresu archaicznego”, [w:] H. PODBIELSKI, *Literatura Grecji starożytnej*, Lublin 2005, t. I, ss. 324-349.
- » Idem, „Aspekty komunikacyjne greckiej elegii archaicznej”, [w:] I. LEWANDOWSKI (red.), *Elegia poprzez wieki*, Poznań 1995, ss. 19-29.

6. Grecka liryka monodyczna: autorzy, tematyka, poetyka utworów

- » A. SZASTYŃSKA-SIEMION, „Melika lesbijska”, [w:] H. PODBIELSKI, *Literatura Grecji starożytnej*, Lublin 2005, t. I, ss. 449-460.
- » J. DANIELEWICZ, „Liryka monodyczna: Ibykos, Anakreont, Skolia”, [w:] H. PODBIELSKI, *Literatura Grecji starożytnej*, Lublin 2005, t. I, ss. 461-483.

7. Kallimach i jego twórczość poetycka

- » W. STEFFEN, *Antologia liryki aleksandryjskiej*, Wrocław 1951.
- » J. DANIELEWICZ, „Kallimach i jego twórczość poetycka”, [w:] H. Podbielski, *Literatura Grecji starożytnej*, Lublin 2005, t. I, ss. 523-558.
- » A. CAMERON, „Genre and Style In Callimachus”, *Transactions and Proceedings of the American Philological Association* 122 (1992), ss. 305-312.

8. Teokryt: tematyka utworów i charakterystyka twórczości

- » J. ŁANOWSKI, A. ŚWIDERKÓWNA, *Sielanka grecka, Teokryt i mniejsi bukolicy*, Wrocław 1953.
- » J. ŁAWIŃSKA-TYSZKOWSKA, „Teokryt i poeci bukoliczni”, [w:] H. Podbielski, *Literatura Grecji starożytnej*, Lublin 2005, t. I, ss. 559-586.
- » M. DAVIES, „Theocritus’ ‘Adoniazusae’”, *Greece&Rome*, 2nd Ser., Vol. 42, No.2., 1995, ss. 152-158.

- » J. ŁAWIŃSKA-TYSZKOWSKA, „Elementy dramatyczne idylli Teokryta”, [w:] J. ŁAWIŃSKA-TYSZKOWSKA, A. SZASTYŃSKA-SIEMION (red.), *Studia hellenistica*, Wrocław 1967, tu rozdział II: „Przegląd dramatycznych idylli Teokryta”, ss. 16-34.

9. Epos hellenistyczny: autorzy, dzieła i charakterystyka utworów

- » W. APEL, „Poezja epicka od Antymacha do Nonnosa”, [w:] H. PODBIELSKI, *Literatura Grecji starożytnej*, Lublin 2005, t. I., ss. 233-321, tu zwłaszcza rozdział II: „Hellenistyczny renesans poezji epickiej”, ss. 248-296.

10. Epigram grecki w epoce hellenistycznej i w czasach rzymskich

- » A. SZASTYŃSKA-SIEMION, „Znamiona popularności: epigramy o poetach”, [w:] K. Bartol, J. DANIELEWICZ, *Epigram grecki i łaciński w kulturze Europy*, Poznań 1997, ss. 25-34.
- » J. DANIELEWICZ, „Epigram hellenistyczny i poezja jambiczna okresu hellenistycznego”, [w:] H. PODBIELSKI, *Literatura Grecji starożytnej*, Lublin 2005, t. I, ss. 497-522.
- » J. DANIELEWICZ, „Epigramat-poezja liryczna-Hymny orfickie-Hymny Proklosa”, [w:] H. PODBIELSKI, *Literatura Grecji starożytnej*, Lublin 2005, t. I, ss. 597-628.

11. Liwiusz Andronik, Newiusz i Ennius: początki rzymskiej poezji epickiej.

- » W. Beare, „When did Livius Andronicus come to Rome?”, *The Classical Quarterly* 34 (1940), ss. 11-19.
- » M. Cytowska, H. Szelest, *Literatura rzymska. Okres archaiczny*, Warszawa 1996, ss. 31-45, 153-155, 158-163.

12. Satyra rzymska od Lucyliusza do Juwenalisa

- » L. WINNICZUK, „Wstęp” [w:] J. CZUBEK, J. SĘKOWSKI, *Horacy, Persjusz, Juwenalis. Trzej satyrycy rzymscy*, Warszawa 1958.
- » M. CYTOWSKA, H. SZELEST, *Literatura rzymska. Okres archaiczny*, Warszawa 1996, ss. 295-307.

13. Katullus i neoterycy

- » J. KRÓKOWSKI, „Wstęp”, [w:] Katullus, *Poezje*, przeł. A. Świderkówna, Wrocław-Kraków 1956, ss. III-LXXXVIII.
- » K. KUMANIECKI, *Literatura rzymska. Okres cyceroński*, Warszawa 1977, ss. 51-89.

14. Poezja Horacego.

- » M. CYTOWSKA, H. SZELEST, *Literatura rzymska. Okres augustowski*, Warszawa 1990, ss. 155-257.
- » K. ZARZYCKA-STĄNCZAK, *Z badań nad pierwszym zbiorem Pieśni Horacego*, Kraków-Warszawa-Wrocław 1969, rozdz.: „Przykładowy przegląd typów struktur”, ss. 8-32.

15. Wergiliusz jako poeta epicki.

- » J. KRÓKOWSKI, „Wstęp”, [w:] Horacy, *Wybór poezji*, opr. J. KRÓKOWSKI, Wrocław 1967, ss. III-LIV.
- » N. HORSFALL, „Virgil and the Poetry of Explanations”, *Greece&Rome* 38 (1991), ss. 203-211.
- » S. STABRYŁA, *Wergiliusz. Świat poetycki*, Ossolineum 1983, rozdz.IV: „Troja i Rzym”, ss. 150-230.

16. Wergiliusz jako poeta bukoliczny.

- » Z. ABRAMOWICZÓWNA, „Wstęp”, [w:] Wergiliusz, *Bukoliki i Georgiki*, Wrocław 1953, ss. III-L.

17. Elegicy rzymscy epoki augustowskiej.

- » B.W. BOYD, *Ovid's Literary Loves. Influence and Innovation in the Amores*, Univ. Of Michigan Press 1997, Introduction, ss. 1-18 (tekst dostępny na books.google.pl).
- » G. Przychocki, W. STRZELECKI, „Wstęp”, [w:] *Rzymska elegia miłosna*, Wrocław 1955, ss. IV-XCI.

18. Lukrecjusz, Wergiliusz, Owidiusz: rzymska poezja dydaktyczna.

- » Z. ABRAMOWICZÓWNA, „Wstęp”, [w:] Wergiliusz, *Bukoliki i Georgiki*, Wrocław 1953, ss. III-L.
- » Lukrecjusz, *O naturze wszechrzeczy*, przeł. E. SZYMAŃSKI, kom. K. LEŚNIAK, Kraków 1957, ks. I, ss. 3-41 wraz z komentarzem.
- » K. ZARZYCKA-STĄNCZAK, *Idem aliter. Przybliżenia owidiańskie*, Lublin 1999, rozdz.: „Veneris proles in Roma aurea. Erotodydaktyka owidiańska”, ss. 73-121.
- » K. KUMANIECKI, *Literatura rzymska. Okres cyceroński*, Warszawa 1977, ss. 23-50.

19. „Metamorfozy” Owidiusza: między elegią a eposem

- » K. Zarzycka-Stańczak, *Idem aliter. Przybliżenia owidiańskie*, Lublin 1999, rozdz.: „Lektura zazwyczaj wyrywkowa: Metamorphoseon libri XV”, ss. 123-186.
- » M. Zagórski, *Bogowie mieszkają na Palatynie*, Kraków 2006, rozdz. II: „Owidiusz i Metamorfozy”, ss. 37-51 oraz rozdz. III: „Mit jako alegoryczny obraz współczesności w Metamorfozach”, ss. 53-101.

20. Owidiusz na wygnaniu

- » B. Wójcik, *Rzymska literatura wygnańcza*, Poznań 2003, t. 2, Owidiusz, ss. 31-48.

21. Epos rzymski w epoce cesarstwa

- » M. Cytowska, H. Szelest, *Literatura rzymska. Okres cesarstwa*, Warszawa 1992, ss. 135-179 oraz 237-312.
- » S. Śnieżewski, „Wstęp”, [w:] Gajusz Waleriusz Flakkus, *Argonautyki*, przeł. S. Śnieżewski, Kraków 2004.

22. Marcjalis i epigram łaciński.

- » M. Cytowska, H. Szelest, *Literatura rzymska. Okres cesarstwa*, Warszawa 1992, ss. 313-340.
- » E. Skwara, „Teatr Marcjalisa”, [w:] *Epigram grecki i łaciński w kulturze Europy*, Poznań 1997, ss. 189-197

DRAMAT

PROWADZĄCY: mgr Katarzyna Pietruczuk

1. Geneza tragedii greckiej.

opracowania: LESKY 9–65.

2. Teatr jako budowla. Różnice między teatrem greckim a rzymskim.

opracowania: CHODKOWSKI 63–119; KOCUR¹ 182–220; SKWARA 169–184.

3. Instytucjonalne podstawy greckiego teatru.

opracowania: CHODKOWSKI 29–62, KOCUR¹ 253–312.

4. Rola chóru w dramacie greckim.

opracowania: KOCUR¹ 60–141.

5. **Sztuka dramatopisarka Ajschylosa na przykładzie trylogii *Oresteja*.**

źródła: Ajschylos, *Agamemnon*, *Ofiarnice*, *Eumenidy*, przeł. S. Srebrny.

opracowania: LGS 669–674, 695–709, 715–721; KITTO 67–113; LESKY 118–146; TAPLIN – *Agamemnon*: 58–63, 100–102, 130–137, 168–171, 200–205, 228–232, *Ofiarnice*: 63–64, 67–68, 102–104, 137–138, 171–174, 200–205, 232–234, *Eumenidy*: 64–71, 104–105, 138–141, 174–176, 205–207, 234–237.

6. **Sztuka dramatopisarska Sofoklesa na przykładzie *Króla Edypa i Antygony*.**

źródła: Sofokles, *Król Edyp*, *Antygona*, przeł. K. Morawski.

opracowania: LGS 725–733, 736–746; KITTO 115–117, 123–128, 133–174; LESKY 218–235, 249–259; TAPLIN – *Król Edyp*: 75–80, 110–111, 145–147, 179–182, 212, 241–245.

7. **Sztuka dramatopisarska Eurypidesa na przykładzie *Medei i Bachantek*.**

źródła: Eurypides, *Medea*, *Bachantki*, przeł. J. Łanowski.

opracowania: LGS 771–790, 844–855, 858–860; KITTO 177–191, 233–266, 339–349; LESKY 343–357, 561–579; TAPLIN – *Bachantki*: 93–100, 123–126, 160–163, 193–196, 223–224, 250–252.

8. **Sztuka dramatopisarska Seneki na przykładzie *Fedry*.**

źródła: Seneka, *Fedra*, przeł. A. Świderkówna.

opracowania: WESOŁOWSKA 87–99; AXER 71–88; Wstęp W. Strzeleckiego do: Seneka, *Fedra*, BN II 118, Wrocław–Kraków 1959.

9. **Arystotelejska koncepcja tragedii.**

źródła: Arystoteles, *Poetyka*, przeł. H. Podbielski.

opracowania: Wstęp H. Podbielskiego do: Arystoteles, *Poetyka*, BN II 209, Wrocław–Kraków 1983.

10. **Sztuka dramatopisarska Arystofanesa na przykładzie *Żab* i *Chmur*.**

źródła: Arystofanes, *Żaby*, *Chmury*, przeł. J. Ławińska-Tyszkowska.

opracowania: LGS 884–897, SREBRNY 408–487, 496–506.

11. **Sztuka dramatopisarska Menandra na przykładzie *Odludka*.**
źródła: Menander, *Odludek albo Mizantrop*, przeł. J. Łanowski;
Pseudo-Plutarch, *Porównanie Arystofanesa z Menandrem*, przeł. J.
Łanowski.
opracowania: Wstęp J. Łanowskiego do: Menander, *Wybór
komedii i fragmentów*, BN II 203, Wrocław–Warszawa–Kraków
1982.

12. **Sztuka dramatopisarska Plauta na przykładzie *Misy pełnej złota i
Żołnierza Samochwała*.**
źródła: Plaut, *Misa pełna złota, Żołnierz Samochwał*, przeł. E.
Skwara.
opracowania: SKWARA 60–63, 86–98; PRZYCHOCKI 213–376.

13. **Sztuka dramatopisarska Terencjusza na przykładzie *Teściowej i Eunucha*.**
źródła: Terencjusz, *Teściowa, Eunuch*, przeł. E. Skwara.
opracowania: SKWARA 110–114, 126–132, 207–215; Wstęp M.
Brożka do: Terencjusz, *Komedie*, BN II 167, Wrocław–Warszawa–
Kraków 1971.

14. **Odmiany komedii rzymskiej (fesceniny, phlyakes, atellana, paliata,
togata, mim, pantomima).**
opracowania: KOCUR² 288–418; SKWARA 17–47.

15. **Kostium, maska i rekwizyt w dramacie starożytnym.**
opracowania: CHODKOWSKI 202–218; KOCUR² 224–249; SKWARA 185–
205.

16. **Tekst dramatu jako scenariusz.**
opracowania: LGS 647–668; KOCUR¹ 313–328; TAPLIN 11–40.

Bibliografia:

LGS – Literatura Grecji starożytnej, pod red. H. PODBIELSKIEGO, tom I, Lublin 2005.
AXER – J. AXER, *Filolog w teatrze*, Warszawa 1991.
CHODKOWSKI – R.R. CHODKOWSKI, *Teatr grecki*, Lublin 2003.
KITTO – H.D.F. KITTO, *Tragedia grecka. Studium literackie*, Bydgoszcz 1997.
KOCUR¹ – M. KOCUR, *Teatr antycznej Grecji*, Wrocław 2001.

KOCUR² – M. KOCUR, *We władzy teatru. Aktorzy i widzowie w antycznym Rzymie*, Wrocław 2005.

LESKY – A. LESKY, *Tragedia grecka*, Kraków 2006.

PRZYCHOCKI – G. PRZYCHOCKI, *Plautus*, Kraków 1925.

SKWARA – E. SKWARA, *Historia komedii rzymskiej*, Warszawa 2001.

SREBRNY – S. SREBRNY, *Teatr grecki i polski*, Warszawa 1984.

WESOŁOWSKA – E. WESOŁOWSKA, *Prologi tragedii Seneki w świetle komunikacji literackiej*, Poznań 1998.

PROZA

PROWADZĄCY: prof. Cyprian Mielczarski

Zagadnienia i lektury do egzaminu

- 1. Herodot (jego dzieło na tle logografii, główne idee moralne i historyczne, technika opowiadania, czas mityczny i historyczny)**
 - » LGS II, s. 3-21 (R. Turasiewicz)
 - » *Dzieje*, przeł. S. Hammer, *Przedmowa* oraz ks. I, 1-6; ks. II (cała).
- 2. Tukidydes (metodologia historiografii, przyczyny i wykładnia wydarzeń, główne idee, stosunek do demokracji)**
 - » *Wojna peloponeska*, przeł. K. Kumaniecki: *Przedmowa* oraz ks.I, 1-115; ks. II, 34-56; ks.III, 83-85; ks. V, 84-116.
 - » R. Turasiewicz, *Wstęp* w wyd. BN, Ossolineum 1991, s. V-XL, XLIII-CXVI.
- 3. Polibiusz (koncepcja dzieła, stosunek do Rzymu, poglądy na dziejopisarstwo, zadania historii – historia pragmatyczna, rola Tyche)**
 - » *Dzieje*, przeł. S.Hammer, Wrocław 1957, *Wstęp* s. V- XXXVII oraz ks. I, 1-5, ks. VI, 11-18; ks. III, 39-55.
- 4. Tacyt (stosunek do historii, poglądy polityczne, obiektywizm i tendencyjność, ocena rzeczywistości, realizm społeczny, styl literacki, kompozycja dzieł historycznych)**
 - » *Dzieła*, przeł. S. Hammer, druga część wstępu pt. *Tacyt i jego dzieło* oraz *Roczniki* XIV, 1-17; XV, 50-67; XVI (cała ks.)
 - » Auerbach: Rozdz. 2, w I wyd. – t. 2, s. 95-104, II wyd. s.57-62.

5. **Wymowa grecka w V/IV w. p.n.e (znaczenie Gorgiasza w dziejach retoryki, aspekty wychowawcze retoryki Izokratesa)**
 - » LGS II, s. 167-171, 185-193.
 - » W. Jaeger, *Paideia*, przeł. M. Plezia i H. Bednarek, Warszawa 2001, s. 685- 724, 961-988.
 - » Gorgiasz, *Pochwała Heleny*, przeł. K. Tuszyńska-Maciejewska, „Przegląd Humanistyczny” 3, 1984, s. 116nn.
6. **Cechy wymowy Demostenesa (styl literacki, forma artystyczna i konstrukcja mów, poglądy polityczne)**
 - » LGS II, s. 199-209.
 - » *Trzecia mowa przeciw Filipowi*, w: Demostenes, *Wybór mów*, przeł. R. Turasiewicz, BN, Wrocław 1991 s. 147-168 oraz *Wstęp*, s. C-CXIII.
7. **Retoryka, polityka, filozofia (spór retoryki i filozofii, retoryka a polityka, koncepcja retoryki: Gorgiasza, Platona, Arystotelesa)**
 - » Platon, *Gorgiasz*, przeł. W. Witwicki
 - » K. Tuszyńska-Maciejewska, *Meneksenos jako platońska próbka retoryczna*, [w:] *Retoryka antyczna i jej dziedzictwo*, Warszawa 1996, Wyd. Aletheia, s. 19-20 (oraz dla miłośników retoryki s. 21-34).
 - » A. P. Stefańczyk, *Teoretyczne założenia „Retoryki” Arystotelesa*, w: ibidem s. 35-37.
 - » H. Cichocka, J. Lichański, *Zarys historii retoryki*, R. Volkman, *Wprowadzenie do retoryki Greków i Rzymian*, wyd. II, W-wa 1995, s. 35-37, s. 109-111 (oraz dla miłośników: s. 111-122).
 - » W. Jaeger, *Paideia*, przeł. M. Plezia i H. Bednarek, Warszawa 2001, s. 685- 724 (to samo w pyt. 5).
8. **Poezja i filozofia u Platona (aspekty wychowawcze, polityczne, ontologiczne)**
 - » LGS II, s. 557-565, s. 549-552.
 - » Platon, *Państwo*, przeł. W. Witwicki, ks. X (cała, bez komentarza Witwickiego)
 - » CM, s.47-50.
9. **Spór Platona z sofistami (wymienić i scharakteryzować różne aspekty opozycji między nauką Platona i klasyczną sofistyką – polityka, wychowanie, *areté*, retoryka)**

- » LGS II, s. 557-565 (to samo w pyt. 8)
- » CM, s. 47-50 (to samo w pyt. 8), 138-173.
- » Platon, *Sofista*, przeł. W. Witwicki, 216 A - 237E.

10. Proza poklasyczna (zagadnienia: azjanizm i attycyzm, styl wysoki, przykład – Plutarch)

- » K. Korus, *Grecka proza poklasyczna*, Kraków 2003, 214-215, 220-225.
- » LGS II, S. 241-265 lub *Wstęp* K. Korusa do: *Żywoty równoległe*, Biblioteka Antyczna, Warszawa 2004, s. 21-33.
- » Plutarch, *Jak młodzież powinna słuchać poetów*, przekład zb. pod kier. K. Kumanieckiego, Warszawa 1957.
- » Plutarch, *Czy cnota jest czymś, czego można nauczyć?*, w: Plutarch, *Moralia*, BKF, PWN 1977, s. 3-8.

11. Proza poklasyczna (zagadnienia: azjanizm i attycyzm, styl wysoki, przykład – Lukian)

- » K. Korus, *Grecka proza poklasyczna*, Kraków 2003, 214-215, 220-225.
- » LGS II, S. 241-265 lub *Wstęp* K. Korusa do: *Żywoty równoległe*, Biblioteka Antyczna, Warszawa 2004, s. 21-33.
- » *Wstęp* W. Madydy, [w:] Lukian, *Dialogi*, t. I, Ossolineum 1960, s. V-XLVIII.
- » Lukian, *Jak należy pisać historię?*, *Rozmowy bogów*, *Nauczyciel retorów*, [w:] Lukian, *Pisma wybrane*, PIW 1957, s. 401-429, s. 115-157, 385-398.

12. Ideał mówcy według Cycerona (aspekty etyczne, polityczne, retoryka i filozofia, Cycero a Izokrates – porównanie)

- » Kumaniecki, s.180-191, 299-302.
- » Cycero, *O mówcy*, przeł. E. Rykaczewski, ks. I, w: *Pisma krasomówcze i polityczne... Cycerona*, Poznań 1873, s. 1-73.
- » Cycero, *W obronie poety Archiasza*, przeł. D. Turkowska, (w różnych wyd. *Mów*)

13. Pisma filozoficzne Cycerona (znaczenie filozofii, eklektyzm, jedność filozofii greckiej, polityka i filozofia, państwo, ustroje, źródła prawa, etyka, stosunek do epikureizmu)

- » Kumaniecki, s. 313-334.

- » Marek Tulusz Cyvero, *Wybór pism naukowych*, przeł. K. Wiśłocka-Remerowa, BN, Wrocław 1954, s. 29-82, 102-137, 282-315.

14. Liwiusz i jego koncepcja historii rzymskiej (na czym polega jego konserwatywna moralność, cel dzieła, stosunek do pryncypatu i czasów współczesnych, stosunek do religii)

- » M. Cytowska, H. Szelest, *Literatura rzymska. Okres augustowski*, W-wa 1990, 589-590, 611-633.
- » S. Śnieżewski, *Koncepcja historii rzymskiej w Ab urbe condita Liwiusza*, Kraków 2000, s. 216-226.
- » *Przedmowa* Liwiusza (s.3-4 w wyd. Ossolineum 1968), ks. XXXIX 8-18 (s. 270-281 w wyd. Ossolineum 1981).

15. Ammian Marcellin (koncepcja historiozoficzna i historiograficzna, oryginalność stylu i narracji – realizm, znaczenie religii, postać i charakter Juliana)

- » Ammianus Marcellinus, *Dzieje rzymskie*, przeł. Ignacy Lewandowski, t. 1, W-wa 2001, *Wstęp*, s. 15-53.
- » frag. Ammiana, ibidem t. 1 s. 515-530; t. 2, s. 150-160.
- » Auerbach: I wyd. – t. 1, s. 117-132, II wyd. s.71-80.

16. Satyryki Petroniusza i Metamorfozy Apulejusza a tradycja literacka romansu antycznego

- » M. Cytowska, H. Szelest, *Literatura rzymska. Okres cesarstwa*, W-wa 1992, s. 212-219, 451-461.
- » Auerbach: I wyd. – t. 1, s.81-95, 133-136, II wyd. s.49-57.

Bibliografia

Kumaniecki = K. Kumaniecki, *Literatura rzymska. Okres cyceroński*, Warszawa 1977.

Auerbach = E. Auerbach, *Mimesis*, przeł. Z. Ziabicki, I wyd. Warszawa 1968 (t. 1) i II wyd. Warszawa , Prószyński i S-ka.

CM = C. Mielczarski, *Idee społeczno-polityczne sofistów. U źródeł europejskiego pluralizmu politycznego*, Warszawa 2006.

LGS II = *Literatura Grecji starożytnej*, t. 2, red. H. Podbielski, Lublin 2005.

GRAMATYKA HISTORYCZNA JĘZYKA ŁACIŃSKIEGO

PROWADZĄCY: dr Maciej Staniszewski

ROK 1 STUDIÓW II STOPNIA

Celem zajęć jest zapoznanie studentów z podstawowymi zjawiskami z dziedziny fonetyki i morfologii historycznej języka łacińskiego z uwzględnieniem zjawisk zachodzących w innych językach indoeuropejskich, ze szczególnym uwzględnieniem języka greckiego oraz najbliższej z łaciną spokrewnionych języków italskich. Podczas zajęć omawiane są także elementy wiedzy o łacinie późnej (*latina vulgaris*).

LITERATURA OBOWIĄZKOWA

1. G. MEISER, *Historische Laut- und Formenlehre der Lateinischen Sprache*, Darmstadt 1998.
2. J. SAFAREWICZ, *Zarys gramatyki historycznej języka łacińskiego. Fonetyka historyczna i fleksja*, Warszawa 1953.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA

1. C. D. BUCK, *Elementarbuch der oskisch-umbrischen dialekte*, Heidelberg 1905.
2. A. L. SIHLER, *New Comparative Grammar of Greek and Latin*, New York – Oxford 1995.
3. F. SLOTTY, *Vulgaerlateinisches Uebungsbuch*, Berlin 1960.
4. O. SZEMERENYI, *Einfuehrung in die vergleichende Sprachwissenschaft*, Darmstadt 1990.
5. E. VETTER, *Handbuch der Italischen Dialekte*, Heidelberg 1953.

GRAMATYKA HISTORYCZNA JĘZYKA GRECKIEGO

PROWADZĄCY: prof. Robert A. Sucharski

ROK 1 STUDIÓW II STOPNIA

Celem zajęć jest zapoznanie studentów z pojęciami właściwymi greckim etnolektom od czasów najdawniejszych po nowożytnie. Największy nacisk zostanie położony na te zjawiska językowe, które są istotne dla greki starożytnej (greka najdawniejsza: mykeński, greka „Homerowa”, greka attycka i koiné), a które miały wpływ na kształtowanie się kultury greckiej na przestrzeni dziejów. Student, złożony egzamin, winien orientować się w greckich procesach językowych, rozumieć zjawiska dialektalne. Zwraca się również uwagę na podobieństwa i różnice z językiem łacińskim.

1. F. R. ADRADOS, *Historia de la lengua griega*, Madrid 1999.
2. A. BARTONĚK, *Prehistorie a protohistorie řeckých dialektů*, Brno 1987.
3. R. S. P. BEEKES, *The Development of the Proto-Indo-European Laryngeals in Greek*, Hague – Paris 1969.
4. C. D. BUCK, *The Greek Dialects. Grammar, Selected Inscriptions, Glossary*, Chicago 1955.
5. J. CHADWICK, *Linear B and Related Scripts*, London 1987 (*Pismo linearne B i pisma pokrewne*, Warszawa 1999).
6. P. CHANTRAINE, *Morphologie historique du grec*, Paris 1961.
7. Y. DUHOUX, *Introduction aux dialectes grecs anciens*, Louvain-la-Neuve 1983.
8. O. JUREWICZ, *Gramatyka historyczna języka greckiego. Fonetyka – Fleksja*, Warszawa 1992, 1999.
9. M. LEJEUNE, *Phonétique historique du mycénien et du grec ancien*, Paris 1972.
10. M. MEIER-BRÜGGER, *Griechische Sprachwissenschaft*, vols. I–II, Berlin – New York 1992.
11. A. MEILLET, *Aperçu d’une histoire de la langue grecque*, Paris 1975.
12. A. MEILLET & J. VENDRYES, *Traité de grammaire comparée des langues classiques*, Paris 1953.
13. L. R. PALMER, *The Greek Language*, London 1980.
14. H. RIX, *Historische Grammatik des Griechischen. Laut und Formenlehre*, Darmstadt 1976, 1993.
15. J. SAFAREWICZ, „Język starogrecki”, [w:] L. BEDNARCZUK (red.), *Języki indoeuropejskie*, vol. I, Warszawa 1986, ss. 397–447.

16. A. L. SIHLER, *New Comparative Grammar of Greek and Latin*, New York – Oxford 1995.
17. R. SCHMIDT, *Einführung in die griechischen Dialekte*, Darmstadt 1977.
18. E. SCHWYZER (et alii), *Griechische Grammatik*, vols. I–IV., München 1939–70.
19. A. THUMB, E. KIECKERS, A. SCHERER, *Handbuch der griechischen Dialekte*, vols. I–II, Heidelberg 1932–59.
20. E. F. TUCKER, *Early Greek Verbs*, Göttingen 1990.
21. K. STRUNK, „Vom Mykenischen bis zum klassischen Griechisch”, [w:] H.-G. NESSELRATH (hrsg.), *Einleitung in die griechische Philologie*, Stuttgart – Leipzig 1997, ss. 135–155.

METODYKA NAUCZANIA JĘZYKÓW KLASYCZNYCH

PROWADZĄCY: mgr Bożena Lesiuk

ROK 2 STUDIÓW II STOPNIA

Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest zaliczenie VII i VIII semestru – odbycie hospitacji lekcji jęz. łacińskiego i greckiego (50 godz.) oraz przygotowanie 50 konspektów lekcji i przeprowadzenie 45 lekcji w liceum ogólnokształcącym.

ZAKRES EGZAMINU

Metody nauczania i ich typologia, typy i cele lekcji, konspekt lekcyjny, budowa lekcji, rola ogniw lekcyjnych, praca domowa – jej typy, ocena – jej funkcja i rola w strukturze szkolnej, rola zasad nauczania, rola techniki we współczesnym nauczaniu, dzieje nauczania języków klasycznych. Ponadto zdający powinien: a) przeprowadzić lekcję egzaminacyjną w oparciu o napisany konspekt tej lekcji i ocenić ją w świetle przygotowanego scenariusza; b) wykazać się znajomością podręczników obowiązujących aktualnie w nauce języków klasycznych.

LITERATURA OBOWIĄZKOWA

1. R.I. ARENDTS, *Uczymy się nauczać*, Warszawa 1998.
2. M. BROŻEK, *Do problemu nauczania słownictwa łacińskiego*, Języki obce w szkole 5 (1979).
3. M. BROŻEK, *O nowe metody nauczania łaciny w szkole ogólnokształcącej*, Języki obce w szkole 4 (1969).
4. E. FLEMING, *Środki audiowizualne w nauczaniu*, Warszawa 1967.

5. M. GOLIAS, *Coniunctivus łaciński w nauczaniu szkolnym*, Języki obce w szkole 5 (1959).
6. M. GOLIAS, *Czy i o ile należy posługiwać się metodą bezpośrednią przy nauczaniu jęz. łacińskiego*, Paideia 1 (1948).
7. M. GOLIAS, *Dydaktyka języków klasycznych*, [w:] *Encyklopedia wychowania*, t. II, ss. 316–330.
8. J. HARMER, *The Practice of English Language Teaching*, Longman 1991.
9. Informator maturalny z języka łacińskiego z języka łacińskiego i kultury antycznej – CKE.
10. H. JANOWSKI, *Uczeń w teatrze życia szkolnego*, Warszawa 1998.
11. H. KOMOROWSKA, *Metodyka nauczania języków obcych*, Warszawa 1999.
12. H. KOMOROWSKA, *O programach prawie wszystko*, Warszawa 1999.
13. K. KONARZEWSKI, K. KRUSZEWSKI, *Sztuka nauczania*, Warszawa 1991
14. J. KOZŁOWSKI, *Lekcja – zapis, analiza, ocena*, Katowice 1961.
15. K. KRUSZEWSKI (red.), *Sztuka nauczania*, t. I, Warszawa 1995.
16. C. KUPISIEWICZ, *O efektywności nauczania problemowego*, Warszawa 1960.
17. J. PLISZCZYŃSKA, *O metodzie*, Paideia 1 (1948).
18. S. RACINOWSKI, *Ocenianie uczniów*, Warszawa 1959.
19. S. RACINOWSKI, *Problemy oceny szkolnej*, Warszawa 1966.
20. J. SCRIVENER, *Learning Teaching*, London 1994.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA

1. C. KUPISIEWICZ, *Nauczanie programowe*, Warszawa 1970.
2. W. MARTON, *Dydaktyka języka obcego w szkole średniej jako maksymalizacja uczenia się ze zrozumieniem*, Warszawa 1978.
3. W. OKOŃ, *Nauczanie problemowe we współczesnej szkole*, Warszawa 1975.
4. J. PÓŁTURZYCKI, *Lekcja w szkole współczesnej*, Warszawa 1985

EGZAMINY DYPLOMOWE – HARMONOGRAM POSTĘPOWANIA

EGZAMIN LICENCJACKI

1. Wybór promotora

Promotorem licencjatu może być pracownik IFK ze stopniem co najmniej doktora (w szczególnych sytuacjach można złożyć u dyrektora IFK podanie o wyznaczenie promotora zewnętrznego). Pierwsza rozmowa z promotorem powinna mieć miejsce najpóźniej na semestr przed planowanym terminem ukończenia studiów licencjackich.

UWAGA (cytat z Ogłoszeń Dziekana na stronie www.polon.uw.edu.pl):

„Uprzejmie przypominamy, [że] egzamin licencjacki lub magisterski musi odbyć się **do 30 września**. Osoby, które nie zmieszczą się we wskazanym terminie, zostaną z dniem 1 października skreślone z listy studentów. Będzie im przysługiwało w ciągu dwóch lat prawo do wznowienia studiów na czas obrony”.

Prosimy brać pod uwagę ten termin przy planowaniu ostatniego roku studiów! Przed przystąpieniem do egzaminu licencjackiego konieczne jest uzyskanie absolutorium, a więc kompletu zaliczeń wymaganych w programie studiów.

2. Podanie o akceptację tematu prezentacji

Na miesiąc przed planowanym terminem egzaminu licencjackiego należy złożyć w sekretariacie podanie do dyrektora IFK o akceptację tematu prezentacji (wzór dostępny na stronie www.ifk.uw.edu.pl w zakładce „sekretariat”).

Egzaminy dyplomowe odbywają się **w poniedziałki lub czwartki o godzinie 13.00**. W Komisji egzaminacyjnej powinny się znaleźć trzy osoby: (1) promotor, (2) przedstawiciel dyrekcji IFK oraz (3) prowadzący zgodnego z tematem pracy seminarium licencjackiego lub drugi przedstawiciel dyrekcji IFK.

3. Potwierdzenie terminu egzaminu, uzyskanie absolutorium

Na co najmniej dwa tygodnie przed egzaminem licencjackim prosimy o potwierdzenie w sekretariacie terminu egzaminu, co umożliwi przygotowanie

dokumentów. Przed egzaminem licencjackim student musi uzyskać absolutorium, najbezpieczniejszy termin to dwa tygodnie przed egzaminem.

4. Egzamin

Na egzaminie licencjackim przedstawia się prezentację licencjacką (wypowiedź ustna, około 15–20 minut), przygotowaną pod opieką promotora. Egzaminowany może wspierać się przygotowanymi materiałami (np. teksty greckie i łacińskie, ilustracje, prezentacja multimedialna). Dodatkowo na egzamin student powinien przygotować 20 stron (wg wydania *Oxford Classical Texts*) lektury lub lektur greckich lub łacińskich. Lektura może, ale nie musi być związana z tematem prezentacji. Egzaminowany musi odpowiedzieć na co najmniej trzy pytania, w tym co najmniej jedno na temat przygotowanej prezentacji i jedno sprawdzające przygotowanie lektury.

EGZAMIN MAGISTERSKI

1. Wybór promotora

Promotorem pracy magisterskiej może być pracownik IFK ze stopniem co najmniej doktora habilitowanego lub pracownicy ze stopniem doktora upoważnieni przez Radę Wydziału: dr Krzysztof Rzepkowski, dr Maciej Staniszewski, dr Mariusz Zagórski. W szczególnych sytuacjach można złożyć podanie do dyrektora IFK o wyznaczenie promotora zewnętrznego. Najpóźniejszy bezpieczny termin na pierwszą rozmowę z promotorem to pierwszy miesiąc ostatniego roku studiów.

UWAGA (cytat z Ogłoszeń Dziekana na stronie www.polon.uw.edu.pl):

„Uprzejmie przypominamy, [że] egzamin licencjacki lub magisterski musi odbyć się **do 30 września**. Osoby, które nie zmieszczą się we wskazanym terminie, zostaną z dniem 1 października skreślone z listy studentów. Będzie im przysługiwało w ciągu dwóch lat prawo do wznowienia studiów na czas obrony”.

Prosimy brać pod uwagę ten termin przy planowaniu ostatniego roku studiów! Przed przystąpieniem do egzaminu magisterskiego konieczne jest uzyskanie absolutorium, a więc kompletu zaliczeń wymaganych w programie studiów.

2. Podanie o akceptację tematu pracy

Na miesiąc przed planowanym terminem egzaminu magisterskiego należy złożyć w sekretariacie podanie do dyrektora IFK o akceptację tematu pracy (wzór dostępny na stronie www.ifk.uw.edu.pl w zakładce „sekretariat”).

Egzaminy dyplomowe odbywają się **w poniedziałki lub czwartki o godzinie 13.00**. W skład Komisji egzaminacyjnej wchodzi: promotor, recenzent i przedstawiciel dyrekcji IFK.

3. Złożenie pracy magisterskiej, uzyskanie absolutorium

Na co najmniej dwa tygodnie przed egzaminem magisterskim do sekretariatu należy dostarczyć jeden egzemplarz papierowy pracy magisterskiej oraz jej wersję elektroniczną, a następnie wprowadzić do elektronicznego Archiwum Prac Dyplomowych dane o pracy. Po jednym egzemplarzu pracy trzeba przygotować dla promotora i recenzenta. Termin dostarczenia pracy recenzentowi student ustala z promotorem (szczegółowe zasady studiowania na Wydziale Polonistyki UW mówią jednak, że „praca dyplomowa musi być złożona nie później niż 30 dni przed planowanym terminem ukończenia studiów”). Szczegółowe wytyczne na temat przygotowania pracy w wersji papierowej i elektronicznej oraz instrukcje na temat archiwizowania pracy znajdują się na stronie www.ifk.uw.edu.pl w zakładce „Sekretariat” (w plikach do pobrania) oraz na stronie <http://www2.polon.uw.edu.pl/sts/> w zakładce „Egzaminy dyplomowe”. Przed egzaminem magisterskim student musi uzyskać absolutorium, najbezpieczniejszy termin to dwa tygodnie przed egzaminem.

UWAGA:

Praca magisterska składana w IFK powinna zawierać streszczenie łacińskie.

4. Egzamin magisterski

Na egzamin należy przygotować 30 stron (wg wydania *Oxford Classical Texts*) lektury lub lektur greckich lub łacińskich. Lektura może, ale nie musi być związana z tematem pracy magisterskiej. Student powinien również opracować wybrane (w porozumieniu z promotorem) zagadnienie dodatkowe z zakresu studiów. Egzaminowany musi odpowiedzieć na co najmniej trzy pytania, w tym co najmniej jedno na temat pracy magisterskiej, jedno sprawdzające przygotowanie lektury, jedno dotyczące dodatkowo przygotowanego tematu.

PRZYDATNE LINKI I TELEFONY

Uniwersytet Warszawski:	www.uw.edu.pl
Wydział Polonistyki:	www.polon.uw.edu.pl 022 552 04 28
Wydział Historyczny:	www.wh.uw.edu.pl 022 826 21 30
Instytut Filologii Klasycznej:	www.ifk.uw.edu.pl 022 55 20 125
Instytut Badań Interdyscyplinarnych Artes Liberales:	www.obta.uw.edu.pl 022 552 02 98
Studia Śródziemnomorskie:	www.cs.obta.uw.edu.pl 022 552 02 27
Kolegium MISH:	www.mish.uw.edu.pl 022 826 82 50
BUW:	www.buw.uw.edu.pl
Biblioteka Narodowa:	www.bn.org.pl